

**แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
ด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564
จังหวัดนครศรีธรรมราช**

จัดทำโดย : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ชั้น 4 ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช

สารบัญ

	หน้า
1. บทนำ	1
2. วัตถุประสงค์	2
3. กรอบแนวคิด	2
3.1 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)	3
3.2 แนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM)	3
3.3 แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย	5
3.4 ระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินแห่งชาติ	6
4. แนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	7
4.1 โครงการสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร	7
4.2 ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรกับ การบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ	7
5. บทบาท หน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	8
6. ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดนครศรีธรรมราช	12
6.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์	12
6.2 ลักษณะภูมิอากาศ	12
6.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ	14
6.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ	15
7. ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	15
7.1 ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด	15
7.2 ข้อมูลการประปา	16
8. ข้อมูลประชากร	17
9. คริวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร	18
10. การประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์ความเสี่ยง	19
10.1 การคาดหมายลักษณะอากาศในช่วงฤดูฝน ปี 2564	19
10.2 ลักษณะอากาศทั่วไป	20
10.3 รายละเอียดตามภาคต่าง ๆ	20
11. การช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ	22
11.1 การให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2556	22

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
11.2 มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย ตามมติคณะรัฐมนตรี	26
11.3 การช่วยเหลือแก่เกษตรกรชาวสวนยางเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน กรณีสวนยางประสบภัย ตามระเบียบการยางแห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง ตามมาตรา 49 (5) พ.ศ. 2560	26
11.4 การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติจากแหล่งงบประมาณอื่น	26
12. แผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2564 (อุทกภัย ดินถล่ม ฝนทิ้งช่วง)	29
12.1 การป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อลดผลกระทบ	27
12.2 การเผชิญเหตุ	29
12.3 การหยุดยั้งความเสียหาย	30
12.4 การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม	30
13. แผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2563/64	31
13.1 ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง/อุทกภัยในพื้นที่ทำการเกษตร ปี 2564	31
13.2 ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร	31
13.3 การเตรียมความพร้อมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ	33
ภาคผนวก	
1. แผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2564/65 (อุทกภัย วาตภัย และดินโคลนถล่ม)	36
2. พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง/อุทกภัยในพื้นที่ทำการเกษตร ปี 2564	36

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564

จังหวัดนครศรีธรรมราช

1. บทนำ

ด้วยประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ.2564 เรื่อง การเริ่มต้นฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ.2564 ประเทศไทยคาดว่าจะสิ้นสุดฤดูร้อน และเริ่มต้นเข้าสู่ฤดูฝน ในวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ.2564 เนื่องจากบริเวณประเทศไทยมีฝนตกชุกต่อเนื่องและครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ ประกอบกับทิศทางลมระดับผิวพื้นถึงความสูง 3.5 กิโลเมตร ได้เปลี่ยนทิศเป็นลมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดนำความชื้นจากทะเลอันดามันเข้าปกคลุมประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง และลมชั้นบนตั้งแต่ระดับความสูง 5 กิโลเมตรขึ้นไป ได้เปลี่ยนทิศลมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ซึ่งถือว่าเป็นการเข้าสู่ “ฤดูฝน” ของประเทศไทยในปี

ในช่วงครึ่งปีแรกของฤดูฝน ปริมาณและการกระจายของฝนจะมีมากกว่าค่าเฉลี่ยปกติ ส่วนในช่วงครึ่งหลังของฤดูฝน ปริมาณและการกระจายของฝนจะเข้าสู่ภาวะปกติ อย่างไรก็ตามในบางช่วงจะมีฝนตกหนักถึงหนักมากติดต่อกันหลายวัน ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลากในหลายพื้นที่ ฤดูฝนปีนี้คาดว่าจะมีปริมาณฝนมากกว่าปีที่แล้ว และมากกว่าค่าเฉลี่ยปกติร้อยละ 5-10

ฤดูฝนของประเทศไทยตอนบนจะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม สำหรับภาคใต้โดยเฉพาะฝั่งตะวันออกจะมีฝนตกต่อไปอีกถึงกลางเดือนมกราคม จึงขอประกาศให้ประชาชนได้ทราบทั่วกัน

การคาดหมายลักษณะอากาศช่วงฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ.2564 ออกประกาศเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ.2564 (ปรับปรุง) ฤดูฝนของประเทศไทยปีนี้คาดว่า ปริมาณฝนรวมของทั้งประเทศในช่วงฤดูฝนจะมากกว่าค่าปกติ ประมาณร้อยละ 5 และจะมากกว่าปีที่แล้ว (ปีที่แล้วในช่วงฤดูฝนปริมาณฝนรวมน้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 3 และปริมาณรวมทั้งปีน้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 4) โดยในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงประมาณกลางตุลาคม ปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าปกติเล็กน้อย สำหรับฤดูฝนของประเทศไทยปีนี้ จะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม พ.ศ.2564

อนึ่ง ในช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายน ซึ่งเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกหนาแน่นที่สุด และมีโอกาสสูงที่จะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านประเทศไทยตอนบน ซึ่งจะส่งผลให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากในหลายพื้นที่ และอาจก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งน้ำล้นตลิ่งได้ในบางแห่ง

สำหรับในช่วงฤดูฝนปีนี้ คาดว่า จะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทย จำนวน 2-3 ลูก โดยมีโอกาสสูงที่จะเคลื่อนผ่านบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือในช่วงเดือนสิงหาคมหรือกันยายน

ในส่วนของภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ฝั่งอ่าวไทย) เดือนกรกฎาคม กันยายน และตุลาคม คาดว่าปริมาณฝนรวมจะใกล้เคียงค่าปกติ(ค่าปกติ 119, 150 และ 255 มิลลิเมตร ตามลำดับ) ส่วนเดือนสิงหาคม ปริมาณฝนรวมจะน้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5 (ค่าปกติ 124 มิลลิเมตร)

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและลดผลกระทบจากสถานการณ์ภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นต่อภาคการเกษตร ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2564 จังหวัดนครศรีธรรมราช สำหรับใช้เป็น

กรอบแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานราชการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร และเตรียมการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่อาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัย ให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางการดำเนินการ 3 ช่วง คือ ก่อนเกิดภัย เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ(การป้องกันและลดผลกระทบ และการเตรียมความพร้อม) ระหว่างเกิดภัย เพื่อจัดการภาวะฉุกเฉิน(การเผชิญเหตุ และการบรรเทาทุกข์) และหลังเกิดภัย (การซ่อมสร้าง และการฟื้นฟูสภาพ)

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2564 จังหวัดนครศรีธรรมราช ฉบับนี้ จะเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และถูกต้องตามระเบียบราชการ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานป้องกันและลดความเสี่ยงจากอุทกภัยด้านการเกษตร ผลกระทบจากปัญหายภัยพิบัติด้านการเกษตรของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 เพื่อเตรียมความพร้อมของส่วนราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรให้กลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

2.3 เพื่อเป็นประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการงานในพื้นที่

3. กรอบแนวคิดแผน

ปัจจุบันกรอบแนวคิดในการบริหารจัดการสาธารณภัยของโลกได้เปลี่ยนแปลงจากแนวคิดในอดีตที่เคยมุ่งเน้น การจัดการสาธารณภัย (Disaster Risk Management) เมื่อภัยเกิดขึ้นแล้ว มาเป็นการให้ความสำคัญกับการดำเนินการเชิงรุก โดยใช้แนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) ซึ่งเป็นการจัดการกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงผ่านมาตรการต่าง ๆ ที่จะช่วยทำให้ผลกระทบที่อาจเกิดจากสาธารณภัยลดน้อยลงที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยให้ความสำคัญกับมาตรการป้องกัน และลดผลกระทบมาตรการเตรียมความพร้อม และมาตรการเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถของชุมชนในพื้นที่เสี่ยงมากขึ้น เพื่อให้สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากประเทศไทยได้นำกรอบแนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) มาใช้ในการวางแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติฉบับใหม่ ซึ่งเป็นแผนหลักในการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ

ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงนำแนวคิดดังกล่าวมาเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ และสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนและบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3.1 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากสาธารณภัยต่อชีวิต ร่างกายทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ และภาคบริการต่าง ๆ ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ หนึ่งเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต

$$\text{ความเสี่ยงจากสาธารณภัย} = \frac{\text{ภัย} \times \text{ความล่อแหลม} \times \text{ความเปราะบาง}}{\text{ศักยภาพ}}$$

ภัย (Hazard) คือ เหตุการณ์หรืออันตรายที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติหรือจากการกระทำของมนุษย์ ที่อาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

ความล่อแหลม (Exposure) คือ การที่สิ่งใด ๆ ก็ตามที่สถานที่ตั้งอยู่ภายในอาณาบริเวณ พื้นที่เสี่ยงที่อาจจะเกิดภัยและมีโอกาสได้รับความเสียหายจากภัยนั้น ๆ

ความเปราะบาง (Vulnerability) คือ ปัจจัยหรือสถานะใด ๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคมขาดความสามารถในการป้องกันตนเอง ทำให้ไม่สามารถรับมือกับภัยอันตรายที่เกิดขึ้น หรือไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่างรวดเร็วจากความเสียหายอันเกิดจากภัย

ศักยภาพ (Capacity) คือ ความรู้ ทักษะ และทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน สังคม หรือหน่วยงานใด ๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นกระบวนการที่ช่วยตรวจสอบระดับของความเสี่ยงที่ชุมชนหรือสังคมมีต่อสาธารณภัย ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) และการประเมินผลความเสี่ยง (Risk Evaluation)

3.2 แนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM)

เป็นแนวคิดการนำเรื่องความเสี่ยงมาเป็นปัจจัยหลักในการจัดการสาธารณภัยเชิงรุกไปสู่การจัดการอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction: DRR) ได้แก่ การป้องกัน (Prevention) การลดผลกระทบ (Mitigation) และการเตรียมความพร้อม (Preparedness) ควบคู่กับการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) ได้แก่ การเผชิญเหตุ (Response) และการบรรเทาทุกข์ (Relief) รวมถึงการฟื้นฟู (Recovery) ได้แก่ การฟื้นฟูสภาพและการซ่อมสร้าง (Rehabilitation and Reconstruction) การสร้างให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) โดยวงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแผนภาพ ดังนี้

ภาพที่ 1 แนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM)

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากสาธารณภัย ทั้งต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ภาคบริการต่าง ๆ ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ ห้วงเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต

การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) แบ่งการดำเนินงาน ออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะก่อนเกิดภัย

- การป้องกันและการลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยทั้งที่ใช้โครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้าง โดยการวิเคราะห์และจัดการกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุ และผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างผลกระทบต่อบุคคล ชุมชนหรือสังคม รวมถึงป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย การวางแผน การใช้ที่ดินการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในการก่อสร้างอาคาร การเสริมสร้างความแข็งแรงของตลิ่ง การขุดลอกคูคลอง/ท่อระบายน้ำ การปรับแผนการเกษตรเพื่อกระจายความเสี่ยง เป็นต้น
- การเตรียมความพร้อม (Preparedness) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อให้ประชาชนหรือชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้ ชีตความสามารถ และทักษะต่าง ๆ พร้อมทั้งจะรับมือกับสาธารณภัย ได้แก่ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน การฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การเตรียมการอพยพและจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การพัฒนาคลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ การจัดตั้งคลังสำรองทรัพยากร รวมทั้งการพัฒนาระบบและกระบวนการแจ้งเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ระยะเกิดภัย

- การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) เป็นการเผชิญเหตุและการบรรเทาทุกข์ โดยการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน โดยการจัดระบบการจัดการทรัพยากร และการกิจความรับผิดชอบ เพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นทุกรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งลดความสูญเสียที่จะมีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทรัพยากร สภาพแวดล้อม สังคมและประเทศให้มีผลกระทบน้อยที่สุด

ระยะหลังเกิดภัย

- การฟื้นฟู (Recovery) เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยบรรเทา ลง หรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ตามความเหมาะสม โดยการนำปัจจัยในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาดำเนินการในการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (Reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การฟื้นฟูสุขภาพผู้ประสบภัย การฟื้นฟูที่อยู่อาศัย ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ

3.3 แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย

การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย ใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์ (Single Command) โดยได้กำหนดผู้รับผิดชอบเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Commander) ตามระดับความรุนแรงของสาธารณภัย และมีองค์กรรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นดังนี้

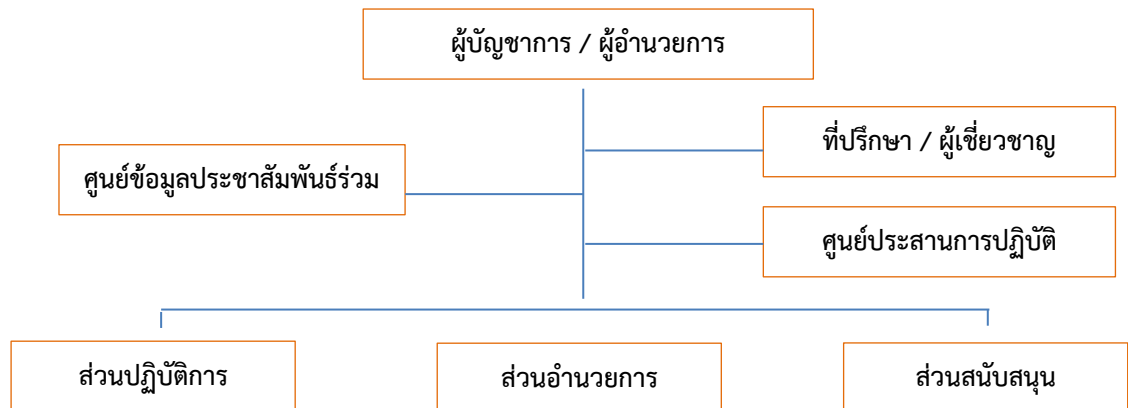
ตารางที่ 1 แสดงแนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ	องค์กรรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบของกระทรวงเกษตรฯ
1	สาธารณภัยที่เกิดขึ้นทั่วไปหรือมีขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ และ/หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานคร สามารถ ควบคุมสถานการณ์และระงับ ภัยได้โดยลำพัง	กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย (อ.บ.ต./ เทศบาล/เมืองพัทยา/อำเภอ/ สำนักงานเขต/คณะทำงาน ปฏิบัติการขับเคลื่อนงาน นโยบาย สำคัญและการแก้ไข ปัญหาการเกษตร ระดับอำเภอ (Operation Team)	- เกษตรอำเภอ
2	สาธารณภัย ขนาดกลาง	ผู้อำนวยการในระดับ 1 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ ได้ ผู้อำนวยการจังหวัด และ/ หรือผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานครเข้าควบคุม สถานการณ์	ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วน หน้า (กองอำนาจการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด หรือกองอำนาจการ ป้องกันและบรรเทา สาธารณ ภัยกรุงเทพ มหานคร)	- ผอ.ศูนย์ติดตามและ แก้ไขปัญหาภัยพิบัติ ด้านการเกษตรจังหวัด - หัวหน้าหน่วยงาน ระดับจังหวัด
3	สาธารณภัย ขนาดใหญ่ ที่มีผลกระทบรุนแรง กว้างขวาง หรือสา ธารณภัยที่ จำเป็นต้องอาศัย ผู้เชี่ยวชาญหรือ อุปกรณ์พิเศษ	ผู้อำนวยการในระดับ 2 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ ได้ ผู้อำนวยการกลาง และ/หรือผู้ บัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติเข้า ควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)	- ผอ.ศูนย์ติดตามและ แก้ไขปัญหาภัยพิบัติ ด้านการเกษตร กระทรวงฯ - หัวหน้าส่วนราชการ ในสังกัดกระทรวงฯ
4	สาธารณภัย ขนาดใหญ่ ที่มีผลกระทบ ร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรอง นายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรี มอบหมาย ควบคุม สถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)	- ปลัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ หรือ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช

กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ / ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์

ภาพที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย

3.4 ระบบสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินแห่งชาติ เป็นกรอบการปฏิบัติสำหรับใช้ในการจัดการภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.2550 และแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.2558 ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การเตรียมพร้อมแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2564 ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาศักยภาพระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับภาวะไม่ปกติ และจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเสริมสร้างความเชื่อมั่น ภูมิคุ้มกัน และศักยภาพของทุกภาคส่วน ให้มีความตระหนักและความเข้มแข็งร่วมกันในลักษณะประชารัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศในการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคาม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการยุทธศาสตร์มีการบูรณาการและผนึกกำลังในลักษณะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์

สำหรับระบบการสนับสนุนการปฏิบัติงานในภาวะฉุกเฉินหรือ สปฉ. (Emergency Support Function : ESF) นั้น คือ การจัดหาหมวดหมู่ภาระงานในการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินให้อยู่ภายใต้โครงสร้างการจัดการที่เอื้อให้เกิดการประสานการปฏิบัติระหว่างส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในการจัดการภาวะฉุกเฉินประเภทเดียวกันให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อน อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนให้การประสานงานของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลางรวมถึงการควบคุม สั่งการบัญชาการของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์จังหวัดและกรุงเทพมหานครของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติในสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) และขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง (ระดับ 4) ให้เกิดความเป็นเอกภาพ สอดคล้องกับลักษณะของสาธารณภัยที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้ง ซึ่งจะทำให้การวางแผนการอำนวยการประสานงาน การสนับสนุน การบูรณาการการสื่อสารการบริหารจัดการทรัพยากรและการจัดการเหตุฉุกเฉินมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีประสิทธิภาพสูงสุด

4. แนวทางการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร

4.1 โครงสร้างการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ดังนี้

ระดับนโยบาย

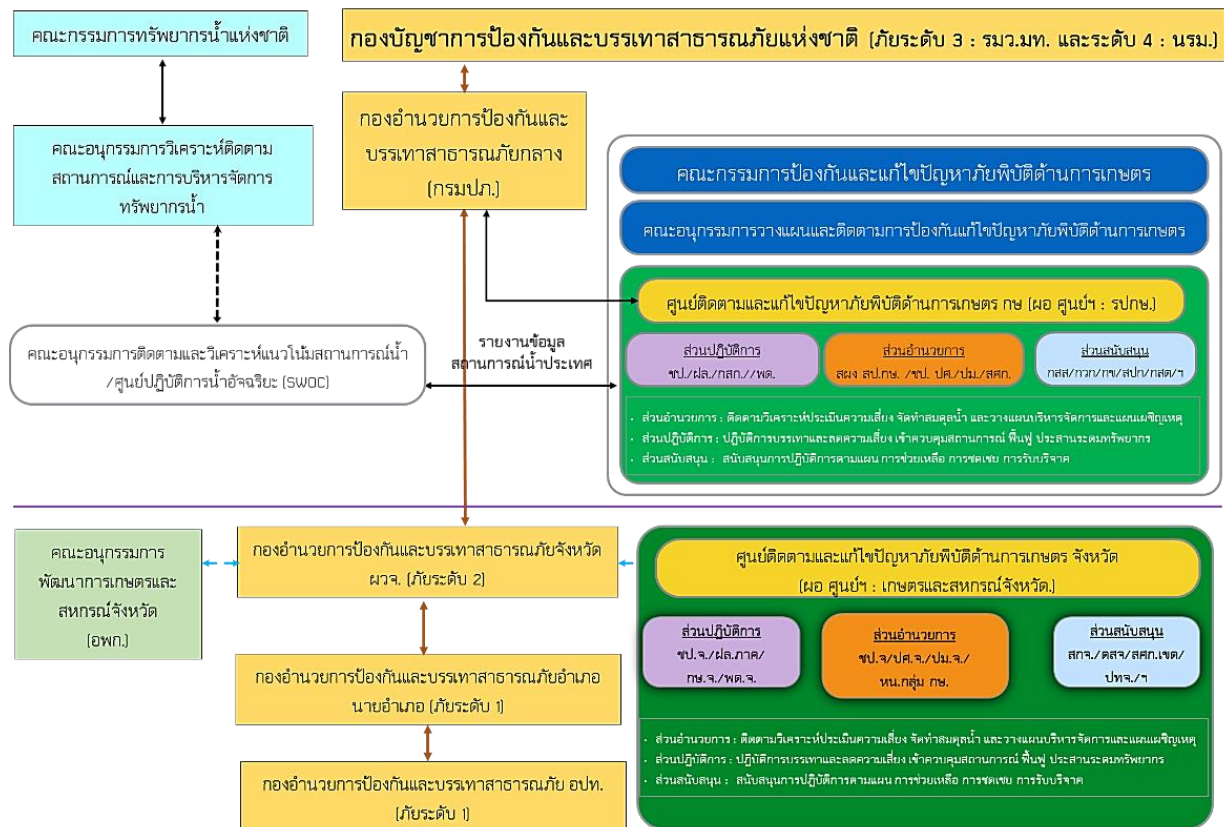
- 1) คณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน
- 2) คณะอนุกรรมการวางแผนและติดตามการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยมี ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน

ระดับปฏิบัติการ

- 1) ส่วนกลาง : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 - 1.1) ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เฝ้าระวังติดตามสภาวะทางอุตุนิยมวิทยา จากหน่วยงานต่าง ๆ ประเมินสถานการณ์ และแจ้งเตือนภัยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศูนย์ติดตามฯ จังหวัด เพื่อเตรียมการป้องกันและให้การช่วยเหลือเกษตรกร รวมทั้งประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปรับทราบผ่านสื่อต่าง ๆ รวมถึงเว็บไซต์ <http://www.moac.go.th/builder/disas> และให้บริการข้อมูลสายด่วน 1170
 - 1.2) กรมชลประทาน โดยศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (SWOC) และศูนย์เครือข่าย (SWOC 1-17) ติดตามเฝ้าระวัง สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำสภาพน้ำท่า และประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกร และประชาชนทราบผ่านทางสื่อต่าง ๆ รวมทั้งเว็บไซต์ <http://www.rid.go.th> และ <http://water.rid.go.th/wmsc> พร้อมทั้งให้บริการสายด่วน 1460
 - 1.3) กรมพัฒนาที่ดิน เฝ้าระวังและคาดการณ์พื้นที่ที่ประสบภัยล่วงหน้า เพื่อประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปทราบผ่านทางเว็บไซต์ <http://irw101.idd.go.th/index.php>
- 2) ส่วนภูมิภาค : ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัด ติดตามข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เฝ้าระวังสถานการณ์ และประเมินสถานการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และแจ้งเตือนภัยให้เกษตรกรทราบผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่าย

4.2 ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรกับการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ

การบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ โดยในระดับนโยบายได้ร่วมบูรณาการและปฏิบัติงานภายใต้ กอป.ช. ทั้งในภาวะปกติและภาวะเกิดภัย ส่วนในระดับปฏิบัติการหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้า และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตามระดับความรุนแรงของภัย

ภาพที่ 3 ความเชื่อมโยงกลไกการบริหารจัดการภัยพิบัติด้านการเกษตรกับการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ

5. บทบาท หน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางที่ 2 แสดงบทบาท หน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตรและแจ้งเตือนภัย - เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานต่าง ๆ - รายงานสถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือให้ผู้บริหารทราบ - ประสานการปฏิบัติงานกับกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บกปภ.ช.) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกลาง (กอปภ.ก.)
ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัด	- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบด้านการเกษตรและแจ้งเตือนภัยในระดับจังหวัด - เร่งรัดการช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านการเกษตรของหน่วยงานในจังหวัด - รายงานสถานการณ์และผลการช่วยเหลือต่อศูนย์ติดตามฯ กระทรวงทราบ - ประสานการปฏิบัติงานกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด (กอปภ.จ.) และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ (กอปภ.อ.)

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
กรมชลประทาน	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำ เพื่อป้องกันบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติ - ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร - ติดตามเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำ - วางแผนจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชให้สอดคล้องกับน้ำต้นทุน - กำหนดมาตรการควบคุมการใช้น้ำของกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามแผนที่กำหนด - ประชาสัมพันธ์/รณรงค์ให้ใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ - จัดเตรียมความพร้อมของรถบรรทุกน้ำ เครื่องสูบน้ำ และเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือพื้นที่ประสบภัย - การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐาน ด้านชลประทาน
กรมประมง	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นปัจจุบัน - ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือนภัย และให้คำแนะนำด้านวิชาการ วางแผนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับช่วงฤดูกาล - กำกับ ตรวจสอบสถานที่เลี้ยงสัตว์น้ำ (จระเข้) ที่อาจเป็นภัยต่อส่วนรวม - การป้องกันและกำจัดโรคสัตว์น้ำ - ติดตามสถานการณ์และรายงานผลกระทบ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์น้ำ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กรมปศุสัตว์	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ - ให้คำแนะนำในการวางแผนการเลี้ยงสัตว์ แผนการอพยพสัตว์ และบริหารจัดการสถานที่อพยพสัตว์ การดูแลสุขภาพสัตว์ และการป้องกันโรคสัตว์ที่เกิดจากภัยพิบัติ

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
	- การเตรียมเสบียงสัตว์ และเวชภัณฑ์ เพื่อสนับสนุนในกรณีที่ขาดแคลน - ติดตามสถานการณ์ รายงานผลกระทบความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กรมพัฒนาที่ดิน	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย และให้คำแนะนำการปลูกพืชในเขตที่ดินที่เหมาะสม - เฝ้าระวังและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดภัยเพื่อแจ้งเตือนเกษตรกร - จัดทำแผนงาน/โครงการต่าง ๆ เพื่อช่วยป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติด้านการเกษตร เช่น การพัฒนาแหล่งน้ำ การขุดบ่อน้ำในไร่นา การอนุรักษ์ดินและน้ำ - เตรียมสารพัด. น้ำหมักชีวภาพ ดินกรด(ไดโลไมท์) และวัสดุอื่น เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยพิบัติ
กรมวิชาการเกษตร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเศรษฐกิจ โดยให้ข้อมูลวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และแจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบแจ้งเตือนเกษตรกร - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษาพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ และจัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์
กรมส่งเสริมการเกษตร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกพืชให้เป็นปัจจุบัน - ติดตามสถานการณ์เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร - ให้คำแนะนำในการดูแลพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืช - รายงานพื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ และการให้ความช่วยเหลือ

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
	- การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กรมการข้าว	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าว เพื่อแจ้งเตือนภัยแก่เกษตรกร - ประชาสัมพันธ์และให้คำแนะนำในการดูแลรักษา วางแผนการปลูกข้าวให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ - จัดเตรียมสำรองเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี และจัดทำแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวเพิ่มเติม
กรมส่งเสริมสหกรณ์	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - จัดทำและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่การเกษตร ทรัพย์สินหนี้สินของสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อให้การช่วยเหลือด้านหนี้สิน - ฝึกอบรมเพื่อฟื้นฟูอาชีพให้เกษตรกรที่ประสบภัย - สนับสนุนเงินทุน เพื่อการฟื้นฟูอาชีพสมาชิกสถาบันเกษตรกร - การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
กรมฝนหลวงและการบินเกษตร	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ - ปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่ เกษตรกรรม ป่าไม้ และเขื่อนเก็บกักน้ำ - พัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวงและการดัดแปรสภาพอากาศ รวมทั้งปฏิบัติการด้านการบินเกษตร - จัดทำแผนปฏิบัติการฝนหลวงประจำปี
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	- ประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัยและบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการป้องกัน ลดและบรรเทาผลกระทบ เตรียมความพร้อมเพื่อการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูในกลับสู่ภาวะปกติหรือพัฒนาให้ดีกว่าเดิม - ดำเนินการก่อสร้างแหล่งน้ำ ขุดลอกคูคลองในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินฯ

หน่วยงาน	ภารกิจ/หน้าที่
	- สนับสนุนเครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำ - การให้การช่วยเหลือเกษตรกร ตามบทบาท ภารกิจ หน้าที่ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	- พยากรณ์แนวโน้มการผลิตและการตลาดพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ - การประเมินมูลค่าความเสียหายด้านเศรษฐกิจการเกษตรจากการเกิดภัยพิบัติ - การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ที่เกิดจากภัยในแต่ละด้าน - การวิเคราะห์ผลกระทบจากภัยพิบัติในเชิงเศรษฐกิจมหภาค (Macro – Economic Impact) และผลกระทบต่อมนุษย์และสังคม (Human/Social Impact) - การวิเคราะห์ความต้องการ/ความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย เพื่อการจัดลำดับความสำคัญในการฟื้นฟูในแต่ละภาคส่วน ตามระยะเวลา 3 ช่วง คือ ระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว

6. ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดนครศรีธรรมราช

6.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

1) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ทางตอนกลางของภาคใต้ ห่างจากกรุงเทพมหานคร 780 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 9,942.502 ตารางกิโลเมตรหรือ 6,214,064 ไร่ มีพื้นที่มากเป็นอันดับที่ 16 ของประเทศหรือประมาณร้อยละ 1.98 ของพื้นที่ทั้งประเทศ ที่ตั้งของตัวจังหวัดตั้งอยู่ประมาณละติจูด 9 องศาเหนือและลองจิจูด 100 องศาตะวันออก

2) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอบ้านดอน
 ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภไทรโยค เป็นชายฝั่งทะเลยาวตั้งแต่ตอนเหนือของอำเภอขนอมลงไปทางใต้ของอำเภอหัวไทร ประมาณ 225 กิโลเมตร
 ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง
 ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดกระบี่

6.2 ลักษณะภูมิอากาศ

1) ฤดูกาล จังหวัดนครศรีธรรมราชมี 2 ฤดูกาล คือ

1.1) ฤดูร้อน ช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน มีอากาศร้อนตลอดฤดูกาล

1.2) ฤดูฝน แบ่งเป็น 2 ช่วงได้แก่

1.2.1) เดือนพฤษภาคม-ตุลาคม เป็นช่วงที่ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ แต่เนื่องจากมีเทือกเขานครศรีธรรมราชที่สูงชัน เป็นแนวกันทิศทางลมจึงมีฝนตกไม่มาก

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2.2) เดือนพฤศจิกายน-มกราคมเป็นช่วงรับอิทธิพลมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือช่วงนี้ฝนตกหนาแน่น

2) ปริมาณน้ำฝน ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวนวันฝนตกมากที่สุดเมื่อปี 2544 จำนวน 196 วัน และมีจำนวนวันฝนตกน้อยที่สุดเมื่อปี 2562 จำนวน 151 วัน ขณะที่ปริมาณน้ำฝนสูงสุดเมื่อ ปี 2560 จำนวน 4,452.10 มม. และปริมาณน้ำฝนน้อยสุดเมื่อปี 2562 จำนวน 1,892.60 มม. รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงปริมาณน้ำฝน และวันฝนตก ปี 2553-2563

ปี	จำนวนวันฝนตก (วัน)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
2553	164	2,480.60
2554	196	4,201.60
2555	152	2,771.50
2556	155	2,421.90
2557	171	2,166.70
2558	156	2,370.20
2559	157	2,707.30
2560	188	4,452.10
2561	174	2,778.30
2562	151	1,892.60
2563	177	2,914.40

หมายเหตุ : ปริมาณน้ำฝน เป็นข้อมูลรวมทั้งปี

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครศรีธรรมราช (บางจาก)

3) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ ในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมา จังหวัดนครศรีธรรมราชมีอุณหภูมิสูงสุด เมื่อปี 2555 เท่ากับ 35.10 °C และต่ำสุด เมื่อปี 2555 เท่ากับ 21.53 °C ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเมื่อปี 2558 เท่ากับ 96.98 และต่ำสุด เมื่อปี 2555 เท่ากับ 60.66 รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 แสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี 2553 - 2563

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
2553	32.53	23.59	28.06	96.75	66.67	81.83
2554	32.19	22.90	27.07	94.76	64.47	82.64
2555	35.10	21.53	28.31	93.92	60.66	77.29
2556	32.35	24.03	28.19	95.68	68.44	82.06
2557	32.59	23.70	28.19	96.37	65.82	81.12

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
2558	32.48	23.86	28.17	96.98	67.46	82.19
2559	32.98	24.28	27.83	96.76	66.10	84.90
2560	32.38	24.23	28.33	76.74	68.88	82.69
2561	32.53	23.81	27.37	95.50	64.05	83.06
2562	33.30	23.70	28.50	95.62	79.91	87.76
2563	32.60	24.10	28.35	96.23	70.36	83.29

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยานครศรีธรรมราช (บางจาก)

6.3 แหล่งน้ำธรรมชาติ

6.3.1 แม่น้ำ

1) แม่น้ำปากพนัง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัด ในเขตตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด ไหลผ่านอำเภอชะอวด อำเภอเชียรใหญ่ และมีสาขาจากอำเภอหัวไทร ไหลมารวมกันที่บ้านปากแพรก กลายเป็นแม่น้ำปากพนังไหลลงสู่อ่าวนครศรีธรรมราช นับเป็นแม่น้ำที่สำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดมาก โดยเฉพาะทางการเกษตรกรรมบริเวณลุ่มน้ำปากพนัง และสาขาบริเวณที่ราบมีพื้นที่มากกว่า 500,000 ไร่ มีโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการโดยกรมชลประทาน และแม่น้ำปากพนัง เป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือประมง จังหวัดนครศรีธรรมราช และเป็นเส้นทางขนส่งทางน้ำที่สำคัญอีกด้วย

2) แม่น้ำหลวง เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำตาปี ต้นน้ำเกิดจากบริเวณทิศตะวันตกของเทือกเขานครศรีธรรมราช และเทือกเขาภูเก็ตส่วนที่เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช มีต้นน้ำอยู่ที่อำเภอพิปูนและอำเภอฉวาง ไหลผ่านอำเภอฉวาง และอำเภอทุ่งใหญ่เข้าเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในเขตอำเภอพระแสง อำเภอนาสารไปรวมกับแม่น้ำคีรีรัฐนิคม (แม่น้ำพุมดวง) ที่อำเภอพุนพินเรียกว่า แม่น้ำตาปี แล้วไหลลงสู่อ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี แม่น้ำสายนี้เป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดของภาคใต้

6.3.2 คลอง

1) คลองปากพูน ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช บริเวณทางด้านตะวันออกของเทือกเขา ต้นน้ำอยู่ที่น้ำตกพรหมโลก ในเขตอำเภอพรหมคีรี ไหลไปทางทิศตะวันออกผ่านตำบลบ้านเกาะ อำเภอพรหมคีรี และบ้านท่าแพ ตำบลปากพูน อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

2) คลองปากพญา - คลองปากนคร ต้นน้ำเกิดจากแหล่งน้ำหลายสาขาในเขตเทือกเขานครศรีธรรมราช ที่เขาศีรีวงเขตตำบลกำโลน อำเภอลานสกาไหลผ่านอำเภอเมือง ต้นน้ำเรียกว่า คลองท่าดี ผ่านสะพานราเมศวร์ ตำบลท่าวัง ผ่านตำบลท่าซัก ออกทะเลที่ปากพญา เรียกว่าคลองปากพญา

3) เขาเสารัง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ในเขตอำเภอลานสกา คลองนี้มีชื่อเรียกกันหลายชื่อตามท้องที่ ที่คลองไหลผ่าน คือ เมื่อไหลจากน้ำตกกะโรม เรียกว่าคลองเขาแก้ว เมื่อไหลเข้าสู่อำเภอ

ร้อนพิบูลย์ เรียกว่าคลองเสาธง เมื่อไหลผ่านบ้านโคกคราม อำเภอร้อนพิบูลย์ เรียกว่า คลองโคกคราม เมื่อไหลผ่านเข้าสู่ตำบลชะเมา เรียกว่า คลองชะเมา เมื่อถึงหนองน้ำมดมีคลองแยกไปลงคลองปากนคร แต่ส่วนใหญ่ออกทะเลที่ปากนครบางจาก ตอนปลายคลองนี้จึงเรียกว่าคลองบางจาก

4) คลองกลาย ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ในเขตพื้นที่อำเภอหนองปีดำ ไหลไปออกทะเลที่อำเภอท่าศาลา

5) คลองท่าหน ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราชตอนบนไหลสู่อ่าวไทยที่อำเภอสิชล

6) คลองน้ำตกโยง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราชด้านตะวันตก บริเวณน้ำตกโยง ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง เข้าสู่อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรังกลายเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำตรัง

7) คลองมิน ต้นน้ำเกิดจากภูเขาสามจอม อำเภอทุ่งใหญ่ เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำหลวง หรือแม่น้ำตาปี และไหลออกอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

8) คลองท่าเลา ต้นน้ำเกิดจากภูเขาวังหีบ อำเภอทุ่งสง เป็นภูเขาลูกหนึ่งในเทือกเขานครศรีธรรมราช ไหลลงทางใต้เข้าอำเภอห้วยยอด และออกทะเลอันดามันที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

9) คลองท่าโลง ต้นน้ำเกิดจากภูเขาปลายเบ็กอำเภอทุ่งสง ไหลลงทางใต้ผ่านที่ว่าการอำเภอทุ่งสง ด้านตะวันออก แล้วรวมเข้ากับคลองท่าเลา ออกทะเลอันดามันในเขต อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

6.4 ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ (ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีพื้นที่ป่าไม้ แบ่งเป็น

- 1) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 69 ป่า เนื้อที่ประมาณ 1,924,654.25 ไร่
- 2) พื้นที่ป่าเลนอนุรักษ์ ประมาณ 146.11 ตร.กม. หรือ 91,370 ไร่
- 3) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ (5 แห่ง) ประมาณ 1,645.84 ตร.กม. หรือ 1,028,650 ไร่
- 4) พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (1 แห่ง) ประมาณ 166.40 ตร.กม. หรือ 104,000 ไร่
- 5) พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า (2 แห่ง) ประมาณ 421.64 ตร.กม. หรือ 263,526 ไร่
- 6) สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่า (1 แห่ง) ประมาณ 11.23 ตร.กม. หรือ 7,018 ไร่

7. ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

7.1 ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย ☒)

☒ ด้านศุลกากร (ด่านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)

ศุลกากรนครศรีธรรมราช ที่ตั้งวัดท่าแพ ด้านริมคลองปากพูน ตำบลปากพูน อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ประเภท ด่านท่าเรือ

ด่านศุลกากรสิชล ที่ตั้ง ถนนชายทะเล ตำบลสิชล อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ประเภท ด่านชายแดน

☐ ด้านตรวจพืช ที่ตั้ง....

มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น

☐ ไม่มี

☐ มี

ที่ตั้งสถานกักกันพืช

☐ ไม่มี

☐ มี

☐ ด้านตรวจประมง ที่ตั้ง.....

มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น

☐ ไม่มี

☐ มี

ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ

☐ ไม่มี

☐ มี

☒ ด้านปศุสัตว์ ที่ตั้ง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคใต้ตอนบน ถนนทุ่งสง-กะปาง

ตำบลที่วัง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น

☐ ไม่มี

☐ มี

ที่ตั้งสถานกักกันสัตว์

☐ ไม่มี

☐ มี

7.2 ข้อมูลการประปา

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีหน่วยงานที่ให้บริการด้านการประปาของจังหวัด คือ การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาเทศบาล ดังนี้

การประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด 7,292 ราย กำลังการผลิตที่ใช้งาน 67,230 ลบ.ม./วัน ปริมาณน้ำผลิต 90,284 ลบ.ม./เดือน ปริมาณน้ำผลิตจ่าย 277,406 ลบ.ม./เดือน และปริมาณน้ำจำหน่าย 171,148 ลบ.ม./เดือน รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การใช้น้ำการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประเภท	ประชากรในพื้นที่รับผิดชอบ		ผู้ใช้น้ำ	หน่วย
	ราย	ครัวเรือน		
สาขานครศรีธรรมราช	76,126	27,663		
จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด			7,292	ราย
กำลังการผลิตที่ใช้งาน			9,710	ลบ.ม./วัน
ปริมาณน้ำผลิต			90,284	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำผลิตจ่าย			277,406	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำจำหน่าย			171,148	ลบ.ม./เดือน
สาขาทุ่งสง	113,173	47,360		
จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด			23,568	ราย
กำลังการผลิตที่ใช้งาน			24,960	ลบ.ม./วัน
ปริมาณน้ำผลิต			771,791	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำผลิตจ่าย			750,757	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำจำหน่าย			440,760	ลบ.ม./เดือน
สาขาชะอวด	35,900	13,948		
จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด			4,608	ราย
การผลิตที่ใช้งาน			5,040	ลบ.ม./วัน
ปริมาณน้ำผลิต			147,831	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำผลิตจ่าย			141,701	ลบ.ม./เดือน

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ประเภท	ประชากรในพื้นที่รับผิดชอบ		ผู้ใช้น้ำ	หน่วย
	ราย	ครัวเรือน		
ปริมาณน้ำจำหน่าย			66,767	ลบ.ม./เดือน
สาขาปากพนัง	58,040	19,808		
จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด			12,304	ราย
กำลังการผลิตที่ใช้งาน			12,640	ลบ.ม./วัน
ปริมาณน้ำผลิต			354,870	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำผลิตจ่าย			331,682	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำจำหน่าย			205,766	ลบ.ม./เดือน
สาขาจันดี	36,078	15,081		
จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด			7,657	ราย
กำลังการผลิตที่ใช้งาน			8,400	ลบ.ม./วัน
ปริมาณน้ำผลิต			183,638	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำผลิตจ่าย			175,268	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำจำหน่าย			120,266	ลบ.ม./เดือน
สาขาขนอม	20,302	11,235		
จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด			5,615	ราย
กำลังการผลิตที่ใช้งาน			6,480	ลบ.ม./วัน
ปริมาณน้ำผลิต			171,804	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำผลิตจ่าย			170,024	ลบ.ม./เดือน
ปริมาณน้ำจำหน่าย			90,332	ลบ.ม./เดือน

ที่มา : กองศูนย์ข้อมูลและแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ การประปาส่วนภูมิภาค มีนาคม 2562

8. ข้อมูลประชากร

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีประชากร รวม 1,550,720 คน แบ่งเป็นเพศชาย 765,369 คน เพศหญิง 785,351 คน รายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนประชากรของจังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
1. เมือง	131,500	139,083	270,583
2. เชียรใหญ่	21,086	21,053	42,139
3. ปากพนัง	49,002	48,692	97,694
4. ชะอวด	42,519	43,430	85,949

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 6 (ต่อ)

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
5. พุ่งสง	80,585	80,839	161,424
6. ท่าศาลา	57,160	60,906	118,066
7. ร่อนพิบูลย์	40,601	41,259	81,860
8. ลีชล	43,925	44,718	88,643
9. ลานสกา	20,029	21,053	41,082
10. พิปูน	14,317	14,689	29,006
11. หัวไทร	31,674	31,967	63,641
12. พุ่งใหญ่	37,088	37,649	74,737
13. ฉวาง	31,904	33,815	65,719
14. ชนอม	15,056	15,358	30,414
15. นาบอน	13,067	13,422	26,489
16. พรหมคีรี	18,517	19,006	37,523
17. บางขัน	23,884	23,431	47,315
18. จุฬาภรณ์	15,484	15,952	31,436
19. ถ้ำพรรณรา	9,635	9,668	19,303
20. พระพรหม	21,935	22,559	44,494
21. เฉลิมพระเกียรติ	15,633	15,577	31,210
22. นบพิตำ	16,804	16,757	33,561
23. ช้างกลาง	13,964	14,468	28,432
รวม	765,369	785,351	1,550,720

ที่มา : ประชากร, ที่ทำการปกครองจังหวัด ณ มกราคม 2564

9. ครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีครัวเรือนประชากร 582,137 ครัวเรือน ครั้วเรือนเกษตรกร 170,751 ครัวเรือน แรงงานภาคเกษตร 443,953 ราย รายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอ	ครัวเรือนประชากร (ครัวเรือน)	ครัวเรือนเกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวนแรงงานภาคเกษตร (ราย)
1. เมือง	115,184	13,126	34,128
2. เขียวใหญ่	15,139	4,794	12,464
3. ปากพนัง	33,802	6,627	17,230

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 7 (ต่อ)

อำเภอ	ครัวเรือนประชากร (ครัวเรือน)	ครัวเรือนเกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวนแรงงานภาคเกษตร (ราย)
4. ชะอวด	31,383	12,492	32,479
5. พังงา	65,094	14,208	36,941
6. ท่าศาลา	37,589	13,495	35,087
7. ร่อนพิบูลย์	27,440	9,171	23,845
8. สิชล	32,660	12,920	33,592
9. ลานสกา	15,478	5,212	13,551
10. พิปูน	11,736	4,601	11,963
11. หัวไทร	24,494	5,849	15,207
12. พังใหญ่	27,097	10,425	27,105
13. ฉวาง	25,822	9,330	24,258
14. ขนอม	15,129	4,097	10,652
15. นาบอน	9,639	4,013	10,434
16. พรหมคีรี	12,689	5,243	13,632
17. บางขัน	16,557	6,071	15,785
18. จุฬาภรณ์	10,681	4,945	12,857
19. ถ้ำพรรณรา	7,396	3,298	8,575
20. พระพรหม	16,291	5,612	14,591
21. เฉลิมพระเกียรติ	7,922	3,645	9,477
22. นบพิตำ	11,985	6,368	16,557
23. ช้างกลาง	10,930	5,209	13,543
รวม	582,137	170,751	443,953

ที่มา : ประชากร, ที่ทำการปกครองจังหวัด ณ มกราคม 2564 ครัวเรือนเกษตรกร, ทะเบียนเกษตรกร ปี 2560
จำนวนแรงงาน คำนวณจากครัวเรือนเกษตรกร* 2.6 (จำนวนแรงงานเฉลี่ยของ สศก.)

10. การประเมินสถานการณ์และวิเคราะห์ความเสี่ยง

10.1 การคาดหมายลักษณะอากาศในช่วงฤดูฝน ปี 2564

ฤดูฝนของประเทศไทยปีนี้คาดว่า ปริมาณฝนรวมของทั้งประเทศในช่วงฤดูฝนจะมากกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 5 และจะมากกว่าปีที่แล้ว (ปีที่แล้วในช่วงฤดูฝนปริมาณฝนรวมน้อยกว่าค่าปกติร้อยละ 3 และปริมาณรวมทั้งปีน้อยกว่าค่าปกติร้อยละ 4) โดยในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงประมาณกลางตุลาคม ปริมาณฝนรวมส่วนใหญ่จะสูงกว่าค่าปกติเล็กน้อย สำหรับฤดูฝนของประเทศไทยปีนี้จะสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม 2564

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช

อนึ่ง ในช่วงเดือนสิงหาคมและกันยายน ซึ่งเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกหนาแน่นที่สุด และมีโอกาสสูงที่จะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านประเทศไทยตอนบน ซึ่งจะส่งผลให้มีฝนตกหนักถึงหนักมากในหลายพื้นที่ และอาจก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งน้ำล้นตลิ่งได้ในบางแห่ง

10.2 ลักษณะอากาศทั่วไป

ในช่วงประมาณครึ่งแรกของเดือนกรกฎาคม ปริมาณและการกระจายของฝนยังคงมีน้อย และอาจทำให้เกิดสภาวะการขาดแคลนน้ำด้านการเกษตรในบางแห่ง โดยเฉพาะพื้นที่ที่แล้งซ้ำซากนอกเขตชลประทาน เนื่องจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามันและประเทศไทยจะมีกำลังอ่อนลง ส่วนร่องมรสุมจะเลื่อนขึ้นไปพาดผ่านบริเวณตอนใต้ของประเทศจีน

จากนั้นตั้งแต่ช่วงกลางเดือนกรกฎาคมถึงกันยายน บริเวณประเทศไทยจะกลับมามีฝนตกชุกหนาแน่นอีกครั้ง โดยส่วนใหญ่จะมีฝนตกร้อยละ 60 - 80 ของพื้นที่ กับมีฝนหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่ง ซึ่งจะก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งน้ำล้นตลิ่งในหลายพื้นที่ เนื่องจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามันและประเทศไทยจะกลับมามีกำลังแรงและต่อเนื่องมากขึ้น ประกอบกับร่องมรสุมจะเลื่อนลงมาพาดผ่านบริเวณประเทศไทยตอนบนเป็นระยะ ๆ

ส่วนในเดือนตุลาคม ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือฝนจะลดลง และเริ่มจะมีอากาศหนาวเย็นในตอนเช้า โดยเฉพาะตอนบนของภาค แต่ภาคกลาง ภาคตะวันออกและภาคใต้ยังคงมีฝนตกชุกหนาแน่นต่อไป กับมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และหนักมากในบางแห่ง ทั้งนี้ เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนจะเริ่มแผ่ลงมาปกคลุมตอนบนของภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบกับร่องมรสุมจะเลื่อนลงไปพาดผ่านบริเวณภาคกลางตอนล่าง ภาคใต้ตอนบนและภาคตะวันออก นอกจากนี้ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทยจะเริ่มเปลี่ยนเป็นมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมแทน

สำหรับในช่วงฤดูฝนปีนี้ คาดว่า จะมีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทย จำนวน 2-3 ลูก โดยมีโอกาสสูงที่จะเคลื่อนผ่านบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือในช่วงเดือนสิงหาคมหรือกันยายน

ข้อควรระวัง

1. บางช่วงจะมีฝนตกหนักถึงหนักมากติดต่อกันหลายวัน ซึ่งอาจก่อให้เกิดสภาวะน้ำท่วมฉับพลัน น้ำป่าไหลหลากและน้ำล้นตลิ่งได้ โดยเฉพาะในช่วงเดือนสิงหาคมถึงกันยายน จึงขอให้ประชาชนติดตามข่าวอากาศประจำวันอย่างใกล้ชิดต่อไปด้วย
2. ช่วงที่มีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนตัวเข้าใกล้หรือเคลื่อนผ่านประเทศไทย จะมีลักษณะของพายุ ลมแรง ฝนตกเป็นบริเวณกว้าง และมีฝนตกหนักถึงหนักมากในหลายพื้นที่ ส่วนบริเวณชายฝั่งจะมีคลื่นลมแรง ความสูงของคลื่นอาจสูงถึง 3-4 เมตรในบางช่วง จึงขอให้ประชาชนและชาวเรือระมัดระวังอันตรายจากภัยธรรมชาติและขอให้ติดตามข่าวอย่างใกล้ชิดในช่วงที่มีพายุหมุนเขตร้อนด้วย

10.3 รายละเอียดตามภาคต่าง ๆ

ภาคเหนือ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงตุลาคม คาดว่า ปริมาณฝนรวมจะใกล้เคียงค่าปกติ (ค่าปกติ 176, 223, 218 และ 124 มิลลิเมตร ตามลำดับ)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เดือนกรกฎาคมและกันยายน คาดว่า ปริมาณฝนรวมจะมากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5 (ค่าปกติ 211 และ 242 มิลลิเมตร ตามลำดับ) ส่วนเดือนสิงหาคม ปริมาณฝนรวมจะใกล้เคียงค่าปกติ

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช

(ค่าปกติ 266 มิลลิเมตร) สำหรับเดือนตุลาคม ปริมาณฝนรวมจะน้อยกว่าค่าปกติร้อยละ 5 (ค่าปกติ 117 มิลลิเมตร)

ภาคกลาง เดือนกรกฎาคมและกันยายน คาดว่า ปริมาณฝนรวมจะใกล้เคียงค่าปกติ(ค่าปกติ 156 และ 257 มิลลิเมตร ตามลำดับ) ส่วนเดือนสิงหาคม ปริมาณฝนรวมจะน้อยกว่าค่าปกติร้อยละ 5 (ค่าปกติ 181 มิลลิเมตร) สำหรับเดือนตุลาคม ปริมาณฝนรวมจะมากกว่าค่าปกติร้อยละ 5 (ค่าปกติ 187 มิลลิเมตร)

ภาคตะวันออก เดือนกรกฎาคมและกันยายน คาดว่า ปริมาณฝนรวมจะใกล้เคียงค่าปกติ (ค่าปกติ 278 และ 330 มิลลิเมตร ตามลำดับ) ส่วนเดือนสิงหาคม ปริมาณฝนรวมจะน้อยกว่าค่าปกติร้อยละ 5 (ค่าปกติ 303 มิลลิเมตร) สำหรับเดือนตุลาคม ปริมาณฝนรวมจะมากกว่าค่าปกติร้อยละ 5 (ค่าปกติ 225 มิลลิเมตร)

ภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ฝั่งอ่าวไทย) เดือนกรกฎาคม กันยายนและตุลาคม คาดว่า ปริมาณฝนรวมจะใกล้เคียงค่าปกติ(ค่าปกติ 119, 150 และ 255 มิลลิเมตร ตามลำดับ) ส่วนเดือนสิงหาคม ปริมาณฝนรวมจะน้อยกว่าค่าปกติร้อยละ 5 (ค่าปกติ 124 มิลลิเมตร)

ภาคใต้ฝั่งตะวันตก (ฝั่งทะเลอันดามัน) เดือนกรกฎาคม กันยายนและตุลาคม คาดว่า ปริมาณฝนรวมจะ ใกล้เคียงค่าปกติ(ค่าปกติ 337, 424 และ 367 มิลลิเมตร ตามลำดับ) ส่วนเดือนสิงหาคม ปริมาณฝนรวมจะน้อยกว่าค่าปกติร้อยละ 5 (ค่าปกติ 399 มิลลิเมตร)

กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เดือนกรกฎาคม กันยายนและตุลาคม คาดว่า ปริมาณฝนรวมจะใกล้เคียง ค่าปกติ(ค่าปกติ 175, 334 และ 292 มิลลิเมตร ตามลำดับ) ส่วนเดือนสิงหาคม ปริมาณฝนรวมจะมากกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5 (ค่าปกติ 219 มิลลิเมตร)

ตารางที่ 8 การคาดการณ์ฝน พ.ศ. 2564 เปรียบเทียบกับค่าปกติ

ภาค	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
เหนือ	ใกล้เคียงค่าปกติ	ใกล้เคียงค่าปกติ	ใกล้เคียงค่าปกติ	ใกล้เคียงค่าปกติ
ตะวันออกเฉียงเหนือ	สูงกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	ใกล้เคียงค่าปกติ	สูงกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5
กลาง	ใกล้เคียงค่าปกติ	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	ใกล้เคียงค่าปกติ	สูงกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5
ตะวันออก	ใกล้เคียงค่าปกติ	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	ใกล้เคียงค่าปกติ	สูงกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5
ใต้ฝั่งตะวันออก (อ่าวไทย)	ใกล้เคียงค่าปกติ	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	ใกล้เคียงค่าปกติ	ใกล้เคียงค่าปกติ
ใต้ฝั่งตะวันตก (อันดามัน)	ใกล้เคียงค่าปกติ	น้อยกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	ใกล้เคียงค่าปกติ	ใกล้เคียงค่าปกติ
กรุงเทพฯและปริมณฑล	ใกล้เคียงค่าปกติ	สูงกว่าค่าปกติ ร้อยละ 5	ใกล้เคียงค่าปกติ	ใกล้เคียงค่าปกติ

ที่มา : การคาดการณ์ลักษณะอากาศช่วงฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ.2564 ประกาศวันที่ 28 มิถุนายน 2564 กรมอุตุนิยมวิทยา

หมายเหตุ

- ค่าปกติหมายถึงปริมาณฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี(พ.ศ.2524 - 2553)
- การคาดหมายสภาวะฝนนี้เป็นคาดหมายระยะนาน โดยใช้แบบจำลองภูมิอากาศ และวิธีทางสถิติ
ผู้นำข้อมูลไปใช้ควรติดตามการพยากรณ์อากาศประจำ วันจากกรมอุตุนิยมวิทยาด้วย
- ปรับปรุงการคาดหมายครั้งต่อไป ในสัปดาห์สุดท้ายของเดือนกรกฎาคม 2564
- สอบถามข่าวพยากรณ์อากาศรายเดือน รายฤดูได้ที่โทร. 02-3989929 โทร / โทรสาร 02-3838827
- ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศรายเดือน รายฤดู ได้ที่ www.tmd.go.th หรือ www.weather.go.th

ตารางที่ 9 การคาดหมายปริมาณฝน (มิลลิเมตร) ในฤดูฝน พ.ศ. 2564

ภาค	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
เหนือ	150-200	200-250	200-250	100-140
ตะวันออกเฉียงเหนือ	210-270	240-300	230-290	90-120
กลาง	130-170	140-180	230-290	170-210
ตะวันออก	250-310	260-320	290-360	210-260
ใต้ฝั่งตะวันออก(อ่าวไทย)	100-140	100-140	130-170	230-280
ใต้ฝั่งตะวันตก (อันดามัน)	300-380	340-420	380-460	340-390
กรุงเทพฯและปริมณฑล	150-200	190-240	300-370	250-300

ที่มา : การคาดหมายลักษณะอากาศช่วงฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ.2564 ประกาศวันที่ 28 มิถุนายน 2564 กรมอุตุนิยมวิทยา

หมายเหตุ

- ค่าปกติหมายถึงปริมาณฝนเฉลี่ยในคาบ 30 ปี(พ.ศ.2524 - 2553)
- การคาดหมายสภาวะฝนนี้เป็นคาดหมายระยะนาน โดยใช้แบบจำลองภูมิอากาศ และวิธีทางสถิติ
ผู้นำข้อมูลไปใช้ควรติดตามการพยากรณ์อากาศประจำ วันจากกรมอุตุนิยมวิทยาด้วย
- ปรับปรุงการคาดหมายครั้งต่อไป ในสัปดาห์สุดท้ายของเดือนกรกฎาคม 2564
- สอบถามข่าวพยากรณ์อากาศรายเดือน รายฤดูได้ที่โทร. 02-3989929 โทร / โทรสาร 02-3838827
- ติดตามข่าวพยากรณ์อากาศรายเดือน รายฤดู ได้ที่ www.tmd.go.th หรือ www.weather.go.th

11. การช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติ

11.1 การให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2556 โดยให้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นเงินในลำดับแรกแก่ผู้ประสบภัยพิบัติที่ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่กำกับดูแลเกษตรกรแต่ละด้านของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ก่อนเกิดภัยพิบัติเท่านั้น โดยการเบิกจ่ายให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตรา ดังต่อไปนี้

1) **ด้านพืช** ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ เป็นเงินในลำดับแรกหรือเป็นปัจจัยการผลิต ดังนี้

(1) ให้ช่วยเหลือพื้นที่ที่เพาะปลูกพืชเสียหายตามที่เสียหายจริง ไม่เกินรายละ 30 ไร่ ในอัตรา ต่อไปนี้

- ข้าว	ไร่ละ	1,113 บาท
- พืชไร่	ไร่ละ	1,148 บาท
- พืชสวนและอื่น ๆ	ไร่ละ	1,690 บาท

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช

(2) กรณีพื้นที่ทำการเพาะปลูกได้ถูกหิน ดิน หวาย ไม้ โคลน รวมทั้งซากวัสดุทุกชนิดทับถมจนไม่สามารถใช้เพาะปลูกได้ และหน่วยงานของรัฐไม่สามารถเข้าไปให้ความช่วยเหลือกรณีดังกล่าวได้ ให้ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายเป็นค่าจ้างเหมาในการขุดลอก ขนย้ายหิน ดิน หวาย ไม้ โคลน รวมทั้งซากวัสดุที่ทับถมพื้นที่แปลงเกษตรกรรม เพื่อให้สามารถใช้พื้นที่เพื่อการเพาะปลูกพืชอายุสั้นได้ในขนาดพื้นที่ไม่เกิน 5 ไร่ ทั้งนี้ ราคาไม่เกินไร่ละ 7,000 บาท

(3) กรณีเกิดการแพร่ระบาดของศัตรูพืช ให้ช่วยเหลือในการจัดหาสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชชีวภัณฑ์ หรืออินทรีย์วัตถุ ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ทุกชนิด ในการกำจัดการแพร่ระบาดของศัตรูพืชทุกชนิดตามราคาท้องตลาดในขณะนั้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักวิชาการ

(4) การให้ความช่วยเหลือเป็นปัจจัยการผลิต การดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติเป็นปัจจัยการผลิตให้ดำเนินการจัดหาปัจจัยการผลิตตามอัตราที่กำหนดในหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือ โดยให้ใช้บัญชีราคากลางและอัตราการใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ตามประกาศกรมส่งเสริมการเกษตร โดยความเห็นชอบของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และให้ถือประกาศที่ผ่านความเห็นชอบแล้ว เป็นส่วนหนึ่งของหลักเกณฑ์นี้ด้วย

2) ด้านประมง ให้ดำเนินการช่วยเหลือ ต่อไปนี้

การให้ความช่วยเหลือผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ประสบภัยพิบัติ ให้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นต้นทุนในลำดับแรก หรือเป็นปัจจัยการผลิต ตามอัตราการให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

(1) กุ้งก้ามกราม กุ้งทะเล ปูทะเล หรือหอยทะเล ไร่ละ 10,920 บาท ไม่เกินรายละ 5 ไร่

(2) ปลาหรือสัตว์น้ำอื่นนอกจากข้อ (1) ที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าว หรือร่องสวน (คิดเฉพาะพื้นที่เลี้ยง) ไร่ละ 4,225 บาท ไม่เกินรายละ 5 ไร่

(3) สัตว์น้ำตามข้อ (1) และข้อ (2) ที่เลี้ยงในกระชัง บ่อซีเมนต์ หรือที่เลี้ยงในลักษณะอื่นที่คล้ายคลึงกัน ตารางเมตรละ 315 บาท ไม่เกินรายละ 80 ตารางเมตร

ทั้งนี้ หากคิดคำนวณพื้นที่เลี้ยงแล้ว ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ประสบภัยพิบัติ รายใดจะได้รับการช่วยเหลือเป็นเงินต่ำกว่า 315 บาท ให้ช่วยเหลือในอัตรารายละ 315 บาท

3) ด้านปศุสัตว์

(1) ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในกรณีที่เป็นการจัดหาพืชอาหารสัตว์ วัคซีน และเวชภัณฑ์รักษาสัตว์ เพื่อป้องกันและกำจัดโรค การฟื้นฟูสุขภาพสัตว์เลี้ยง และจัดหาอาหารสำเร็จรูปตามราคาท้องตลาด หรือตามความจำเป็นเหมาะสม

(2) ให้ดำเนินการช่วยเหลือเป็นต้นทุนในลำดับแรก หรือเป็นปัจจัยการผลิต ดังนี้

❖ การให้ความช่วยเหลือกรณีทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์เสียหาย

- สำหรับแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์สาธารณะที่ได้รับความเสียหาย และจำเป็นจะต้องได้รับการฟื้นฟูสภาพให้ดำเนินการช่วยเหลือพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่นั้น ๆ ในปริมาณที่สอดคล้องกับขนาดของพื้นที่ที่ได้รับความเสียหาย โดยใช้เมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ไม่เกินไร่ละ 2 กิโลกรัม หรือใช้หน่อพันธุ์หรือท่อนพันธุ์ไม่เกินไร่ละ 250 กิโลกรัม

- สำหรับแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ส่วนตัวของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายและจำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูสภาพให้ดำเนินการช่วยเหลือพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่นั้น ๆ ในปริมาณที่สอดคล้องกับขนาดของพื้นที่ที่ได้รับความเสียหาย แต่ไม่เกินรายละ 20 ไร่ โดยใช้เมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ไม่เกินไร่ละ 2 กิโลกรัม หรือใช้หน่อพันธุ์ หรือท่อนพันธุ์ ไม่เกินไร่ละ 250 กิโลกรัม

- ราคาพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่จะให้ความช่วยเหลือ ตามข้อ 1. และ 2. กำหนดราคาเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ไม่เกินกิโลกรัมละ 110 บาท หน่อพันธุ์หรือท่อนพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ไม่เกินกิโลกรัมละ 2.50 บาท

❖ การให้ความช่วยเหลือกรณีสัตว์ตายหรือสูญหาย ให้ความช่วยเหลือตามจำนวนที่เสียหายจริง แต่ไม่เกินเกณฑ์การช่วยเหลือที่กำหนด โดยมีหลักเกณฑ์การช่วยเหลือ ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 หลักเกณฑ์การช่วยเหลือกรณีสัตว์ตายหรือสูญหาย

ชนิดสัตว์	อัตราตัวละไม่เกิน (บาท)	เกณฑ์การช่วยเหลือต่อราย
1. โค - อายุน้อยกว่า 6 เดือน - อายุ 6 เดือน ถึง 1 ปี - อายุมากกว่า 1 ปี ถึง 2 ปี - อายุมากกว่า 2 ปีขึ้นไป	6,000 12,000 16,000 20,000	ไม่เกินรายละ 2 ตัว
2. กระบือ - อายุน้อยกว่า 6 เดือน - อายุ 6 เดือน ถึง 1 ปี - อายุมากกว่า 1 ปี ถึง 2 ปี - อายุมากกว่า 2 ปีขึ้นไป	8,000 14,000 18,000 22,000	ไม่เกินรายละ 2 ตัว
3. สุกร - อายุ 1-30 วัน - อายุมากกว่า 30 วันขึ้นไป	1,300 3,000	ไม่เกินรายละ 10 ตัว
4. แพะ - อายุ 1-30 วัน - อายุมากกว่า 30 วันขึ้นไป	1,000 2,000	ไม่เกินรายละ 10 ตัว
5. แกะ - อายุ 1-30 วัน - อายุมากกว่า 30 วันขึ้นไป	1,000 2,000	ไม่เกินรายละ 10 ตัว
6. ไก่พื้นเมือง/ไก่วง - อายุ 1-21 วัน - อายุมากกว่า 21 วัน ขึ้นไป	25 50	ไม่เกินรายละ 300 ตัว

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ชนิดสัตว์	อัตราตัวละไม่เกิน (บาท)	เกณฑ์การช่วยเหลือต่อราย
7. ไก่ไข่ - อายุ 1-21 วัน - อายุมากกว่า 21 วันขึ้นไป	20 80	ไม่เกินรายละ 1,000 ตัว
8. ไก่เนื้อ - อายุ 1-21 วัน - อายุมากกว่า 21 วันขึ้นไป	20 50	ไม่เกินรายละ 1,000 ตัว
9. เป็ดไข่ - อายุ 1-21 วัน - อายุมากกว่า 21 วันขึ้นไป	20 50	ไม่เกินรายละ 1,000 ตัว
10. เป็ดเนื้อ/เป็ดเทศ - อายุ 1-21 วัน - อายุมากกว่า 21 วันขึ้นไป	20 50	ไม่เกินรายละ 1,000 ตัว
11. นกกระทา - อายุ 1-21 วัน - อายุมากกว่า 21 วันขึ้นไป	8 15	ไม่เกินรายละ 1,000 ตัว
12. นกกระเจอกเทศ	2,000	ไม่เกินรายละ 10 ตัว
13. ห่าน	100	ไม่เกินรายละ 300 ตัว

❖ ให้งดเว้นการจ้างเหมาขนพาหนะเพื่อขนส่งสัตว์หรืออาหารสัตว์ ที่ได้จากการจัดซื้อจัดจ้าง ไปให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่เสียหาย โดยให้กำหนดเป็นเงื่อนไขให้ผู้ขายเป็นผู้รับผิดชอบการขนส่งจนถึงปลายทางที่กำหนด

❖ การกำหนดราคาด้านปศุสัตว์ ให้รวมค่าขนส่งถึงเกษตรกรผู้ประสบภัยแล้ว

4) ด้านการเกษตรอื่น ให้ดำเนินการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ดังนี้

(1) การปรับเปลี่ยนพื้นที่ด้านการเกษตรที่เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพิบัติ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการปรับเปลี่ยนพื้นที่การไถพรวน การก่อสร้างคันดิน เพื่อการเพาะปลูกพืชหรือประกอบกิจกรรมด้านการเกษตรที่เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประสบภัยพิบัติ ให้ช่วยเหลือค่าใช้จ่ายโดยเหมาจ่ายราคาไร่ละ 700 บาท

(2) ค่าซ่อมแซมอาคารชลประทานและระบบชลประทานให้สามารถใช้งานได้ในช่วงฤดูฝน โดยให้ดำเนินการได้เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งและระบายน้ำ

หากใช้เครื่องจักรกลของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อดำเนินการขุดลอกเปิดทางน้ำ งานกำจัดวัชพืชที่กีดขวางการระบายน้ำ งานขุดลอกดิน ทราย วัสดุ ที่พบถมทางระบายน้ำ ให้ถืออัตราราคางานตามราคากลางที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงบประมาณ/กระทรวงการคลัง มาใช้โดยอนุโลม

(3) ค่าจ้างเหมารถยนต์ ค่าระวางบรรทุกรถไฟและเรือบรรทุกของเอกชน เพื่อใช้ในการขนย้าย สัตว์เลี้ยงที่ประสบภัย และนำไปสนับสนุนหรือขนส่งพืชพันธุ์อาหารสัตว์ หรืออาหารสัตว์ ให้เบิกจ่ายดังนี้

- ค่าจ้างเหมารถยนต์และเรือบรรทุกของเอกชน ให้จ่ายเป็นรายวันตามราคาท้องถิ่น
- ค่าระวางบรรทุกทางรถไฟ ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น

11.2 มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยคณะรัฐมนตรี จะมีมติให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย เป็นครั้งคราว แล้วแต่กรณี ตามความจำเป็นและเหมาะสม ได้แก่

1) การช่วยเหลือเยียวยาเฉพาะภัยพิบัติ (อุทกภัย) ที่เกิดขึ้นในช่วงปี หรือจนกว่าจะสิ้นสุดฤดูฝน ของประเทศไทยเท่านั้น (ครัวเรือนละ ๓,๐๐๐ บาท) ซึ่งเป็นการช่วยเหลือเพิ่มเติมจากระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2556 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

2) การพิจารณาความช่วยเหลือเยียวยาฯ เป็นหน่วยครัวเรือนเนื่องจากภาระความเดือดร้อน จากปัญหาภัยพิบัติ (อุทกภัย) กระทบต่อโอกาสการสร้างรายได้เพื่อเป็นค่าดำรงชีพให้ผ่านพ้นช่วงน้ำท่วม โดยพิจารณาความเหมาะสมของอัตราการช่วยเหลือเกษตรกร 2 มิติ ได้แก่

(1) ด้านต้นทุน (รายการต้นทุนที่เป็นฐานการคำนวณอัตราการช่วยเหลือตามระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2556 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไม่นำมาคิดคำนวณ)

(2) ด้านรายได้ (เทียบเคียงกับหลักรายได้ขั้นต่ำของแรงงาน วันละ 300 บาท เป็นระยะเวลา ประมาณ 10 วัน) จะให้ผลของอัตราการช่วยเหลือที่ใกล้เคียงกันคือ ประมาณ 3,000 บาทต่อครัวเรือน ประกอบ กับหลักการพิจารณาช่วยเหลือเยียวยาผลกระทบเพียงบางส่วนจากมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นหรือค่าเสีย โอกาสด้านรายได้เต็มจำนวนที่พึงได้หากไม่ประสบอุทกภัย

3) มาตรการพักชำระหนี้สิน และขยายระยะเวลาชำระหนี้แก่เกษตรกรผู้ประสบอุทกภัย

4) มาตรการฟื้นฟูอาชีพสนับสนุนปัจจัยการผลิตและองค์ความรู้เพื่อการปรับตัวต่อภัยพิบัติ

11.3 การช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน กรณีสวนยางประสบภัย ตามระเบียบการยางแห่งประเทศไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการเพื่อเกษตรกร ชาวสวนยาง ตามมาตรา 49 (5) พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง รายละไม่เกิน 3,000 บาท โดยจะช่วยเหลือสวนยางที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยจนเสียสภาพสวน (ต้นยางพาราเสียหาย ไม่น้อยกว่า 20 ต้นต่อไร่)

11.4 การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติจากแหล่งงบประมาณอื่น เช่น กองทุนเงินช่วยเหลือ ผู้ประสบสาธารณภัย สำนักนายกรัฐมนตรี กรณีชดเชยความเสียหายด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรที่ได้รับ ความเดือดร้อน โดยอนุมัติให้จ่ายเงินช่วยเหลือแก่เกษตรกรเพิ่มเติมจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ให้ความช่วยเหลือแล้ว ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2556 (กรณีเสียหายสิ้นเชิง) รายละ 5,000 บาท

12. แผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2564 (อุทกภัย ดินถล่ม ฝนทิ้งช่วง)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนการดำเนินการเตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564 เพื่อเป็นการเตรียมรับสถานการณ์ภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน เช่น น้ำท่วม น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม อย่างเป็นระบบ จึงได้กำหนดมาตรการลดความเสี่ยงจากอุทกภัยด้านการเกษตร แบ่งเป็น ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย ประกอบด้วย 4 แผนงาน คือ 1) การป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อลดผลกระทบ 2) การเผชิญเหตุ 3) การหยุดยั้งความเสียหาย และ 4) การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม เพื่อให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปฏิบัติงานและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ดังนี้

12.1 การป้องกันและเตรียมความพร้อมเพื่อลดผลกระทบ

1) การบริหารจัดการน้ำ

(1) การติดตามสภาพอากาศ ปริมาณน้ำ วิเคราะห์และประเมินความเสี่ยง และวางแผนการบริหารจัดการน้ำ

- การคาดการณ์และการติดตามสภาวะทางอุตุนิยมวิทยาอย่างใกล้ชิด ประกอบด้วย สภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำฝน สภาพน้ำท่า สภาพน้ำในอ่างฯ สภาพน้ำท่วม และพายุจร เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์

- การบริหารน้ำในอ่างเก็บน้ำ โดยใช้ Reservoir Operation Simulation และ Reservoir Operation Rule Curve โดยกรมชลประทานและการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้ประสานความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำของอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางที่อยู่ในความรับผิดชอบของทั้งสองหน่วยงาน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อกำหนดการเก็บกักน้ำและการระบายน้ำให้เป็นไปตามเกณฑ์การเก็บกักน้ำในอ่างฯ (Rule Curve) ที่กำหนดไว้ในแต่ละช่วงเวลา ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบจากสภาพน้ำหลากล้นอ่างฯ อย่างรุนแรงและเกิดภาวะน้ำท่วมด้านท้ายน้ำ ตลอดจนเร่งเก็บกักน้ำให้ได้มากที่สุดช่วงปลายฤดูฝน เพื่อเป็นน้ำต้นทุนสำหรับใช้ในฤดูแล้ง

- การใช้ระบบโทรมาตรเพื่อการพยากรณ์น้ำและเตือนภัย เป็นเครื่องมือในการติดตามสถานการณ์น้ำในแบบเวลาจริง ตลอดจนพยากรณ์สถานการณ์น้ำในลุ่มน้ำที่อาจเกิดขึ้นได้ เพื่อประโยชน์ในการเตือนภัยล่วงหน้า

- การเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงภัยน้ำท่วม และการบริหารน้ำหลากที่ไม่สามารถควบคุมได้ จะกำหนดวิธีการในการติดตาม เฝ้าระวังและคาดการณ์สภาพน้ำที่จะเกิดขึ้น แจ้งเตือนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เตรียมการป้องกันและให้การช่วยเหลือ หรือส่งน้ำบางส่วนเข้าไปในระบบชลประทาน โดยไม่ให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการเพาะปลูกพืชของเกษตรกร เพื่อลดระดับน้ำสูงสุดในลำน้ำ

- ศูนย์ปฏิบัติการน้ำอัจฉริยะ (SWOC) และศูนย์เครือข่าย (SWOC 1-17) ทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิดและจัดทำรายงาน รวมถึงการแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบตามผังการติดต่อและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ขณะนี้ได้เปิดให้บริการสายด่วนแก่ประชาชนทั่วไปเพื่อสอบถามข้อมูลเรื่องน้ำได้ที่เบอร์ 1460

- คณะอนุกรรมการติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่จากกรมชลประทาน กรมอุตุนิยมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิต กรมทรัพยากรน้ำ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร กรมโยธาธิการ และผังเมือง และ กปร. ร่วมเป็นคณะอนุกรรมการฯ มีหน้าที่ประสานงานแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูล เพื่อติดตามสภาพภูมิอากาศ น้ำฝน น้ำท่า และวิเคราะห์แนวโน้มสภาพน้ำ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการน้ำ โดยมีการประชุมติดตามและวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์น้ำและวางแผนบริหารจัดการน้ำทุกสัปดาห์

- การบริหารข้อมูล น้ำฝน น้ำในอ่างฯ น้ำท่าและน้ำท่วม เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก ให้ทราบสถานการณ์ที่รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ โดยระบบสารสนเทศ การรับ-ส่งข้อมูลด้วยระบบ Internet : www.rid.go.th , <http://wmisc.rid.go.th> หรือ E-mail : rid_flood@yahoo.com , wmisc@gmail.com และโทรสาร ตลอดจนการส่งข่าวสารผ่าน SMS ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบข้อมูลอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา ร่วมกับศูนย์สารสนเทศ ดำเนินการพัฒนาโปรแกรม/แอปพลิเคชัน WMSC เพื่อเรียกใช้ข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ที่จัดเก็บในฐานข้อมูล ให้สามารถใช้งานได้สะดวกและรวดเร็ว ง่ายต่อการใช้งาน สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและเป็นประโยชน์ต่อการบริการข้อมูลข่าวสารแก่หน่วยงานอื่นและประชาชนทั่วไป อีกทั้งทางกรมชลประทานยังมีเว็บไซต์รายงานสถานการณ์น้ำ ในช่องทางอื่น ๆ ทาง Social Network อีกหลายช่องทางเพื่อติดตามสถานการณ์น้ำ

- การประสานงานกับสำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ทำหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมติดตาม ข้อมูลสภาพภูมิอากาศ สภาพน้ำในลุ่มน้ำและเขื่อนหรือที่กักเก็บน้ำ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประเมินผลให้การดำเนินงานการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำสอดคล้องและเป็นไปตามยุทธศาสตร์

(2) การวางแผนการบริหารจัดการน้ำรายจังหวัด ในพื้นที่ลุ่มน้ำต่าง ๆ ทั้ง 25 ลุ่มน้ำ เพื่อกำหนดแนวทางเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยในพื้นที่เสี่ยงภัยลุ่มน้ำ และหาวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำ

(3) การวางแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูฝนในเขตชลประทานปี 2563 โดยวางแผนการใช้น้ำ โดยจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำ เพื่อสนับสนุนการใช้น้ำทุกกิจกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และเป็นธรรมโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก และสนับสนุนน้ำชลประทานเสริมในช่วงต้นฤดูฝน และ/หรือ ช่วงที่เกิดฝนทิ้งช่วง ซึ่งมีการจัดลำดับความสำคัญ ในการจัดสรรน้ำ ดังนี้ เพื่อการอุปโภค-บริโภคและการประปา เพื่อการรักษาระบบนิเวศ เช่น การผลักดันน้ำเค็ม การผลักดันน้ำเสีย เพื่อเกษตรกรรม เพื่อการอุตสาหกรรม

(4) การกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำและบำรุงรักษาพื้นที่รับน้ำในคลองชลประทานอ่างเก็บน้ำ คลองส่งน้ำในพื้นที่ชลประทาน รวมทั้งเสริมกระสอบทรายและคันดิน เพื่อป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ได้เตรียมการขุดลอกคลอง/อ่างเก็บน้ำ และกำจัดวัชพืช

(5) การพัฒนาแหล่งน้ำชุมชน การขุดบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ

(6) ขุดลอกปรับปรุงแหล่งน้ำในพื้นที่ ส.ป.ก. รวมทั้งก่อสร้างแหล่งน้ำ ฝายและระบบส่งน้ำ ประกอบด้วย ก่อสร้างฝาย ระบบส่งน้ำ

(7) การปฏิบัติการฝนหลวง

- ช่วงเดือนพฤษภาคม - กันยายน เน้นปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่ม ปริมาณน้ำฝน ให้พื้นที่เกษตรกรรม ในช่วงเริ่มฤดูเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจประจำปี เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง เนื่องจากฤดูฝนมาล่าช้ากว่าปกติ หรือฝนทิ้งช่วงระหว่างฤดูเพาะปลูก

- ช่วงเดือนสิงหาคม - ตุลาคม เป็นการปฏิบัติการฝนหลวงเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกัก ให้กับเขื่อนต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อสำรองไว้เป็นน้ำต้นทุนในการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งที่จะมาถึง และเพื่อสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะปฏิบัติการไปจนถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม

2) การผลิตทางการเกษตร

(1) การปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ และด้านหนีสิน ของสมาชิกสถาบันเกษตรกร

(2) การแนะนำพื้นที่ในการลดความเสี่ยง โดยการจัดทำข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย ดังนี้

- พื้นที่ทำการเกษตรที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมขังปี 2564 โดยการวิเคราะห์จากสภาพ ภูมิอากาศ (ปริมาณฝนเฉลี่ยช่วงฤดูฝน 30 ปี) ข้อมูลดิน ระดับความลาดชันของพื้นที่ แผนที่น้ำท่วมในรอบ 10 ปี

พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดดินถล่มสูงปี 2564 โดยวิเคราะห์จากสภาพภูมิอากาศ (ปริมาณฝนเฉลี่ย ช่วงฤดูฝน 30 ปี ข้อมูลสถิติในรอบ 10 ปีที่มีฝนตกหนัก) ข้อมูลดิน ระดับความลาดชันของพื้นที่ เป็นต้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่และสถิติการเกิดดินถล่มในอดีต ประกอบกับโอกาสในการเกิดพายุฝนในพื้นที่

- พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงในพื้นที่เกษตรกรรม ปี 2564 โดยวิเคราะห์จาก สภาพภูมิอากาศ (ปริมาณฝนเฉลี่ยช่วงฤดูฝน 30 ปี ข้อมูลจำนวนวันที่ฝนไม่ตกหรือตกน้อยกว่า 0.1 มิลลิเมตร ติดต่อกันกว่า 7 วัน) ข้อมูลดิน แผนที่น้ำท่วมในรอบ 10 ปี

(3) ตรวจสอบ เฝ้าระวัง จัดทำบัญชีฟาร์มสัตว์น้ำดูรายในพื้นที่เสี่ยง

(4) การวางแผนการอพยพสัตว์ ได้จัดเตรียมสถานที่อพยพสัตว์ และจัดทำคอกพักสัตว์เคลื่อนที่

(5) จัดทำบัญชีทรัพยากร การจัดเตรียมยานพาหนะ เครื่องจักรกล เครื่องมือ ได้แก่ เครื่องสูบน้ำ เครื่องผลักดันน้ำ รถชุด เรือชุด รถแทรกเตอร์/รถดัก รถบรรทุก/รถบรรทุกน้ำ และเครื่องจักรกล สนับสนุนอื่น ๆ รวมทั้ง เสี่ยงสัตว์ และเมล็ดพันธุ์พืชไร่

3) การสร้างความเข้าใจ ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยพื้นที่ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงอุทกภัย เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่ได้รับทราบและเตรียมการป้องกัน พร้อมทั้งให้คำแนะนำทางวิชาการ

12.2 การเผชิญเหตุ

1) การบริหารจัดการน้ำ

(1) ใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำหลาก

(2) ใช้อาคารชลประทาน ระบบชลประทาน บริหารจัดการน้ำ

(3) จัดจราจรน้ำในแม่น้ำ

(4) ติดตั้งเครื่องจักร-เครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์ เพื่อเร่งระบายน้ำในพื้นที่ประสบภัย

(5) เสริมประสิทธิภาพของอาคารชลประทานในบริเวณต่าง ๆ ที่พบว่า ยังไม่มีศักยภาพ เพียงพอกับขนาดของสถานการณ์น้ำหลากที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

(6) เร่งซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดให้ใช้งานได้ชั่วคราว และงานอื่น ๆ

2) การผลิตทางการเกษตร

- (1) การเสริมคันกันน้ำ/คันคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ งานปิดท่อดูดทำนบชั่วคราว
- (2) สนับสนุนเสบียงสัตว์ เวชภัณฑ์ เพื่อช่วยเหลือสัตว์ในพื้นที่ประสบภัย
- (3) อพยพหรือเคลื่อนย้าย ปศุสัตว์ สัตว์น้ำ ผลผลิตด้านการเกษตร สู่ที่ปลอดภัย
- (4) หากเกิดโรคระบาดสัตว์ ให้ดำเนินการตามมาตรการควบคุมโรค
- (5) การส่งกำลังบำรุงเข้าพื้นที่

3) การสร้างการรับรู้ จัดหน่วยเฉพาะกิจลงพื้นที่ประสบภัย เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรวมทั้งประเมินความเสียหายและความต้องการความช่วยเหลือเบื้องต้น

12.3 การหยุดยั้งความเสียหาย

1) การบริหารจัดการน้ำ

- (1) เร่งสำรวจพื้นที่การเกษตรที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม ภายหลังที่สภาพน้ำลดระดับลง เพื่อประเมินความเสียหายและกำหนดแนวทางช่วยเหลือ
- (2) เสริมกำลังเร่งระบายน้ำออกจากพื้นที่เกษตรลุ่มต่ำ และพื้นที่การเกษตรที่สำคัญ เพื่อให้พื้นที่ทางการเกษตรได้รับความเสียหายน้อยที่สุด

2) การผลิตทางการเกษตร

- (1) ตรวจ วินิจฉัย ป้องกัน และกำจัดโรคพืช สัตว์ ประมง เพื่อไม่ให้เกิดโรคระบาดในพื้นที่ประสบอุทกภัย
- (2) สนับสนุนเวชภัณฑ์เพื่อป้องกันการระบาดของโรคที่เกิดจากน้ำ
- (3) บำบัดน้ำเสียและขจัดกลิ่นเหม็นในพื้นที่เกษตรกรรม โดยใช้หมักชีวภาพ พด.6

3) การช่วยเหลือและเยียวยาเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2562

12.4 การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม

1) การประเมินความเสียหายและการซ่อมสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านชลประทาน

- (1) สำรวจความเสียหายของระบบชลประทาน เพื่อซ่อมแซมให้สามารถใช้งานได้ตามปกติโดยเร็ว
- (2) ประเมินศักยภาพของปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อช่วยเหลือในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งเตรียมการสนับสนุนเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่และรถยนต์บรรทุกน้ำ

2) โครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิตทางการเกษตร ได้แก่ การป้องกัน รักษา และกำจัดโรคระบาดที่เกิดจากน้ำและพืชผลเกษตร การฟื้นฟูพื้นที่ประกอบกิจกรรมด้านการเกษตร

3) เศรษฐกิจและสังคม คราวเรือนเกษตรกร ได้แก่ การวิเคราะห์ความเสียหาย (Damages) และความสูญเสีย (Losses) ที่เกิดจากภัยในแต่ละด้าน การวิเคราะห์ผลกระทบจากภัยพิบัติในเชิงเศรษฐกิจมหภาค (Macro – Economic Impact) และผลกระทบต่อมนุษย์และสังคม (Human/Social Impact) การประเมินความต้องการ/ความจำเป็นในการฟื้นฟูหลังเกิดภัย เพื่อการจัดลำดับความสำคัญในการฟื้นฟูในแต่ละภาคส่วนตามระยะเวลา 3 ช่วง คือ ระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว โดยระดมเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนให้กลับสู่สภาพเดิมโดยเร็ว และประชาสัมพันธ์ ติดตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

13. แผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2563/64

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูฝน ปี 2564 สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานราชการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร และเตรียมการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรที่อาจได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัย ให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยมีแนวทางการดำเนินการ 3 ช่วง คือ ก่อนเกิดภัย เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ (การป้องกันและลดผลกระทบและการเตรียมความพร้อม) ระหว่างเกิดภัย เพื่อจัดการภาวะฉุกเฉิน(การเผชิญเหตุและการบรรเทาทุกข์) และหลังเกิดภัย (การซ่อมสร้างและการฟื้นฟูสภาพ) ประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้

13.1 ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง/อุทกภัยในพื้นที่ทำการเกษตร ปี 2564 (สถานีพัฒนาที่ดิน นครศรีธรรมราช)

1) พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ทำการเกษตร รวม 18 อำเภอ (ยกเว้น 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอช้างกลาง ถ้าพรหมรา บางขัน พิกุน และฉวาง) 116 ตำบล เนื้อที่ 1,071,195 ไร่ แบ่งเป็น ระดับความรุนแรงปานกลาง จำนวน 754,429 ไร่ และความรุนแรงมาก จำนวน 316,766 ไร่

2) พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วง รวม 12 อำเภอ 23 ตำบล เนื้อที่ 2,746 ไร่ แบ่งเป็น ระดับความรุนแรงปานกลาง จำนวน 2,522 ไร่ และความรุนแรงมาก จำนวน 224 ไร่

3) พื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดดินถล่ม รวม 13 อำเภอ 42 ตำบล เนื้อที่ 13,348 ไร่

13.2 ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ประกอบด้วย

1) สถานการณ์เพาะปลูกข้าวนาปี (รอบที่ 1) ปีการผลิต 2564/65 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแผนเพาะปลูกข้าว รวม 266,866.12 ไร่ มีพื้นที่ปลูกและเก็บเกี่ยว (สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช ณ วันที่ 29 มิถุนายน 2564) ดังนี้

1.1) พื้นที่เพาะปลูก	จำนวน 266,866.12 ไร่
1.2) เก็บเกี่ยวช่วงเดือนกันยายน	จำนวน 18,472.12 ไร่
1.3) เก็บเกี่ยวช่วงเดือนตุลาคม	จำนวน 57,682.37 ไร่
1.4) เก็บเกี่ยวช่วงเดือนพฤศจิกายน	จำนวน 10,290.32 ไร่
1.5) เก็บเกี่ยวช่วงเดือนอื่น ๆ	จำนวน 180,421.31 ไร่

หมายเหตุ : ข้าวนาปีจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ในช่วงวันที่ 16 มิถุนายน – 28 กุมภาพันธ์ ของทุกปี (ข้าวนาปี 2564/65 อยู่ในช่วงที่เกษตรกรเร่งขึ้นทะเบียนเกษตรกร)

2) **ฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร** (สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช :ทะเบียนเกษตรกร ปี 2563)

2.1) ด้านพืช เกษตรกร 233,597ครัวเรือน รวมพื้นที่ปลูก 2,946,680.71 ไร่ แบ่งประเภทตามการขาดความเสียหายสิ้นเชิง ดังนี้

(1) ข้าว	เกษตรกร 18,453 ราย	จำนวน 266,866.12 ไร่
(2) พืชไร่	เกษตรกร 1,335 ราย	จำนวน 7,490.83 ไร่
(3) พืชสวนและอื่น ๆ	เกษตรกร 212,820 ราย	จำนวน 2,146,419.76 ไร่
แบ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่		

- ส้มโอทับทิมสยาม	เกษตรกร	1,060 ราย	จำนวน	4,900.40 ไร่
- เงาะ	เกษตรกร	4,239 ราย	จำนวน	9,552.86 ไร่
-ทุเรียน	เกษตรกร	17,347 ราย	จำนวน	72,128.65 ไร่
- มังคุด	เกษตรกร	26,421 ราย	จำนวน	82,877.34 ไร่

2.2) ด้านปศุสัตว์ เกษตรกร 99,714 ราย สัตว์เลี้ยง 8,182,509 ตัว แปลงหญ้า 99,714 ไร่ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช ณ วันที่ 24 มิถุนายน 2564) ประกอบด้วย

(1) โค	เกษตรกร	41,124 ราย	จำนวน	213,303 ตัว
(2) กระบือ	เกษตรกร	225 ราย	จำนวน	2,378 ตัว
(3) สุกร	เกษตรกร	5,911 ราย	จำนวน	380,532 ตัว
(4) แพะ	เกษตรกร	2,320 ราย	จำนวน	79,284 ตัว
(5) แกะ	เกษตรกร	53 ราย	จำนวน	740 ตัว
(6) ไก่พื้นเมือง/ไก่วง	เกษตรกร	74,508 ราย	จำนวน	2,846,064 ตัว
(7) ไก่ไข่	เกษตรกร	6,118 ราย	จำนวน	898,084 ตัว
(8) ไก่เนื้อ	เกษตรกร	917 ราย	จำนวน	2,980,672 ตัว
(9) เป็ดไข่	เกษตรกร	3,556 ราย	จำนวน	351,966 ตัว
(10) เป็ดเนื้อ/เป็ดเทศ	เกษตรกร	10,051 ราย	จำนวน	290,323 ตัว
(11) นกกระทา	เกษตรกร	59 ราย	จำนวน	149,389 ตัว
(12) นกกระทาจอกเทศ	เกษตรกร	1,924 ราย	จำนวน	13,775 ตัว
(13) ห่าน	เกษตรกร	1,924 ราย	จำนวน	13,775 ตัว
(14) พืชอาหารสัตว์	เกษตรกร	2,888 ราย	จำนวน	99,714 ไร่

2.3) ด้านประมง (สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2564)

- (1) เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 14,899 ราย แบ่งตามประเภทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ดังนี้
 - กุ้งก้ามกราม กุ้งทะเล ปูทะเล หรือหอยทะเล เกษตรกร 5,947 ราย พื้นที่ 33,819 ไร่
 - สัตว์น้ำที่เลี้ยงในบ่อดิน นาข้าวหรือร่องสวน เกษตรกร 8,952 ราย พื้นที่ 16,360 ไร่
 - สัตว์น้ำที่เลี้ยงกระชัง/บ่อซีเมนต์ เกษตรกร 109 ราย พื้นที่ 38,400 ตารางเมตร
 - การเลี้ยงจระเข้ รวม 41 ฟาร์ม/4,023 ตัว พื้นที่ 10.50 ไร่
- (2) เกษตรกรผู้ประกอบการประมงทะเล ดังนี้
 - (2.1) เรือประมงพาณิชย์ รวม 864 ลำ แบ่งเป็น
 - เรือประมง จำนวน 851 ลำ
 - เรือขนถ่ายสัตว์น้ำ จำนวน 14 ลำ
 - (2.2) เรือประมงพื้นบ้าน รวม 3,428 ลำ
 - มีทะเบียน จำนวน 2,698 ลำ
 - ไม่มีทะเบียน จำนวน 730 ลำ

2.4) ด้านยางพารา เกษตรกร 187,143 ราย เนื้อที่ยืนต้น 1,875,647 ไร่ เนื้อที่เปิดกรีด 1,735,080 ไร่ แบ่งตามพื้นที่ถือครอง (การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดนครศรีธรรมราช ณ วันที่ 28 มิถุนายน 2564) ดังนี้

(1) พื้นที่เอกสารสิทธิ์

- เกษตรกร จำนวน 145,387 ราย
- เนื้อที่ยืนต้น พื้นที่ 1,391,791 ไร่
- เนื้อที่เปิดกรีด พื้นที่ 1,296,327 ไร่

(2) พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์

- เกษตรกร จำนวน 41,756 ราย
- เนื้อที่ยืนต้น พื้นที่ 483,856 ไร่
- เนื้อที่เปิดกรีด พื้นที่ 438,753 ไร่

13.3 การเตรียมความพร้อมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับเผชิญเหตุหรือกรณีฉุกเฉิน

1) ด้านชลประทาน

1.1) อาคารชลประทาน จำนวน 51 แห่ง ตรวจสอบแล้ว มีความพร้อมใช้งาน 47 แห่ง โดยอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

- (1) โครงการชลประทานนครศรีธรรมราช จำนวน 14 แห่ง
- (2) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครศรีธรรมราช จำนวน 6 แห่ง
- (3) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพนังล่าง จำนวน 4 แห่ง
- (4) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพนังบน จำนวน 27 แห่ง

1.2) การเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำ ระบายน้ำ และกำจัดวัชพืชทางน้ำ ได้แก่

- (1) ขุดลอกคลองบางไทร ต.ช้างซ้าย อ.พระพรหม ปริมาณดิน 131,500 ลบ.ม.
- (2) ขุดลอกคลองอ้ายเขียว ต.อินคีรี อ.พรหมคีรี, อ.ท่าศาลา ปริมาณดิน 145,000 ลบ.ม.
- (3) ขุดลอกคลองระบายน้ำสาย 3R-MD1 ต.ท่าเรือ อ.เมือง ปริมาณดิน 113,700 ลบ.ม.
- (4) ขุดลอกคลองขึ้นาก ต.ช้างซ้าย อ.พระพรหม ปริมาณดิน 22,300 ลบ.ม.
- (5) กำจัดวัชพืชคลองเกาะโพธิ์ ต.ชะเมา อ.ปากพนัง จำนวน 500 ไร่ วัชพืช 35,000 ตัน
- (6) กำจัดวัชพืชคลองเสื่อหึง จำนวน 500 ไร่ วัชพืช 35,000 ตัน
- (7) ขุดลอกคลองโดยเรือขุดดำเนินการเอง เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำในพื้นที่ MD6 , MD7 อ.ปากพนัง ปริมาณดิน 97,500 ลบ.ม.
- (8) ขุดลอกคลองโดยเรือขุดดำเนินการเอง เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำคลองลัด ต.บางพระ อ.ปากพนัง ปริมาณดิน 97,000 ลบ.ม.
- (9) ขุดลอกคลองโดยเรือขุดดำเนินการเอง คลองเชียรใหญ่ ความยาว 17.6 กิโลเมตร ต.ท้องลำเจียก อ.เชียรใหญ่
- (10) ขุดลอกตะกอนทรายโดยเรือขุดดำเนินการเอง หน้า-ท้าย ฝายบ้านปากคลอง ต.ทางปун อ.เฉลิมพระเกียรติ ปริมาณดิน 22,735 ลบ.ม.
- (11) การเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำและระบายน้ำ ขุดลอกคลองชักน้ำสายซอย พื้นที่ MD5 อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.เชียรเขา อ.เฉลิมพระเกียรติ ปริมาณ 29,000 ลบ.ม.

(12) ขุดลอกคลองโดยรถขุดดำเนินการเอง คลองโคกหนอง ต.แม่เจ้าอยู่หัว อ.เขียร์ใหญ่ ปริมาณดิน 68,250 ลบ.ม.

(13) ขุดลอกคลองโดยรถขุดดำเนินการเอง คลองสระ รพช. ต.แม่เจ้าอยู่หัว อ.เขียร์ใหญ่ ปริมาณดิน 16,000 ลบ.ม.

(14) ขุดลอกคลองโดยรถขุดดำเนินการเอง คลองสายลูนบ-ยายเสียร ต.แม่เจ้าอยู่หัว อ.เขียร์ใหญ่ ปริมาณดิน 8,000 ลบ.ม.

(15) ขุดลอกคลองโดยรถขุดดำเนินการเอง คลองสำนเอน ต.แม่เจ้าอยู่หัว อ.เขียร์ใหญ่ ปริมาณดิน 67,500 ลบ.ม.

(16) ขุดลอกคลองโดยรถขุดดำเนินการเอง คลองบางเนียน ต.แม่เจ้าอยู่หัว อ.เขียร์ใหญ่ ปริมาณดิน 75,000 ลบ.ม.

(17) ขุดลอกคลองโดยรถขุดดำเนินการเอง คลองบางงู ต.แม่เจ้าอยู่หัว อ.เขียร์ใหญ่ ปริมาณดิน 48,750 ลบ.ม.

(18) ขุดลอกคลองโดยรถขุดดำเนินการเอง คลองบางด้วน ต.แม่เจ้าอยู่หัว อ.เขียร์ใหญ่ ปริมาณดิน 48,750 ลบ.ม.

(19) ขุดลอกคลองโดยรถขุดดำเนินการเอง คลองบ้านทุ่งเพื่อ ต.สวนหลวง อ.เฉลิมพระเกียรติ ปริมาณดิน 42,500 ลบ.ม.

(20) ขุดลอกคลองโดยรถขุดดำเนินการเอง คลองทุ่งขวัญแก้ว ปริมาณดิน 81,250 ลบ.ม.

(21) งานขุดลอกโดยรถขุดดำเนินการเองคลองระบายน้ำ พื้นที่ MC1 ต.เขียร์เขา อ.เฉลิมพระเกียรติ จำนวน 4 สาย

1.3) การติดตั้งเครื่องจักร-เครื่องมือ ในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม รวม 61 จุด เครื่องสูบน้ำ 85 เครื่อง เครื่องผลักดันน้ำ 55 เครื่อง และ Hydro Flow 3 เครื่อง แบ่งตามเขตพื้นที่รับผิดชอบ ดังนี้

(1) โครงการชลประทานนครศรีธรรมราช จำนวน 5 จุด ประกอบด้วยเครื่องสูบน้ำ ขนาด 8 นิ้ว 5 เครื่อง

(2) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครศรีธรรมราช จำนวน 12 จุด ประกอบด้วยเครื่องสูบน้ำขนาด 12 นิ้ว 13 เครื่อง และเครื่องผลักดันน้ำ 22 เครื่อง

(3) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพนังล่าง จำนวน 37 จุด ประกอบด้วยเครื่องสูบน้ำ ขนาด 12 นิ้ว 60 เครื่อง เครื่องผลักดันน้ำ 55 เครื่อง และ Hydro Flow 3 เครื่อง

(4) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปากพนังบน จุดติดตั้ง 7 จุด ประกอบด้วยเครื่องสูบน้ำ ขนาด 12 นิ้ว 7 เครื่อง

4) การเตรียมความพร้อมเครื่องมือ-เครื่องจักร เพื่อเตรียมรับมือสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัด นครศรีธรรมราช

(1) เครื่องสูบน้ำ	จำนวน 85 เครื่อง
(2) เครื่องผลักดันน้ำ	จำนวน 77 เครื่อง
(3) รถขุด	จำนวน 17 คัน

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช

(4) เรือชุด	จำนวน - ลำ
(5) รถแทรกเตอร์	จำนวน - คัน
(6) รถบรรทุก	จำนวน 4 คัน
(7) รถบรรทุกน้ำ	จำนวน 1 คัน
(8) เครื่องจักรกลสนับสนุน	จำนวน 3 คัน

2) ด้านพืช

2.1) ให้คำแนะนำในการดูแลพืช วางแผนการปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ แนะนำการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

2.2) ติดตาม เฝ้าระวัง สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชเศรษฐกิจ โดยให้ข้อมูลวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และแจ้งหน่วยงานที่รับผิดชอบแจ้งเตือนเกษตรกร

2.3) ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์การระบาดของศัตรูข้าว เพื่อแจ้งเตือนเกษตรกร

2.4) ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์การระบาดของศัตรูยางพารา เพื่อแจ้งเตือนเกษตรกร

3) ด้านปศุสัตว์ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช ณ วันที่ 24 มิถุนายน 2564)

3.1) คลังเสบียงสัตว์

(1) คลังเสบียงสัตว์สำรอง (ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช)

- หญ้าแห้ง	จำนวน 208,000 กิโลกรัม หรือ 10,400 ฟ่อน
- หญ้าหมัก	จำนวน 31,000 กิโลกรัม หรือ 31 ตัน
- หญ้าสด	จำนวน 100 ไร่ หรือ 200 ตัน

(2) คลังเสบียงสัตว์ประจำอำเภอ รวม 500 ฟ่อน ดังนี้

- อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	จำนวน 250 ฟ่อน
- อำเภอทุ่งสง	จำนวน 250 ฟ่อน

ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช ได้ก่อสร้างโรงเก็บหญ้าแห้ง ขนาด 10x28 เมตร จำนวน 5 โรง สำหรับเก็บเสบียงสัตว์ในการช่วยเหลือเกษตรกรเมื่อประสบภัยพิบัติ ซึ่งสามารถเก็บหญ้าแห้งได้ประมาณ 32,000 ฟ่อน

สำหรับการขอรับการสนับสนุนเสบียงอาหารสัตว์ เกษตรกรสามารถรวบรวมรายชื่อและจำนวนสัตว์เลี้ยง ยื่นคำขอรับการสนับสนุนเสบียงอาหารสัตว์ได้ที่สำนักงานปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่ที่ประสบภัย ตามการประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

3.2) หน่วยรักษาพยาบาลสัตว์ จำนวน 24 หน่วย พร้อมด้วยแร่ธาตุ/เวชภัณฑ์ ถุงยังชีพสัตว์ และวัคซีน สำหรับฟื้นฟูสุขภาพสัตว์ขณะเกิดภัยและหลังเกิดภัย

3.3) จุดอพยพสัตว์ จำนวน 57 แห่ง รองรับสัตว์เลี้ยงได้ประมาณ 10,000 ตัว

4) ด้านประมง

4.1) การเฝ้าระวัง/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์น้ำ แนะนำวิธีการป้องกันรักษา

4.2) ให้คำแนะนำด้านวิชาการ การวางแผนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับฤดูกาล

4.3) กำกับ ตรวจสอบสถานที่เลี้ยงสัตว์ดูราย(จระเข้)ที่อาจเป็นภัยต่อส่วนรวม

แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูฝน ปี 2564 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาคผนวก

1. แผนปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2564/65 (อุทกภัย วาตภัย และดินโคลนถล่ม)

2. พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง/อุทกภัยในพื้นที่ทำการเกษตร ปี 2564

- 2.1 พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ทำการเกษตร
- 2.2 พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วง
- 2.3 พื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดดินถล่ม

จัดทำโดย

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร จังหวัดนครศรีธรรมราช
สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ชั้น 4 ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
โทร. 075-357312 โทรสาร 075-346691 E-mail : paco_nrt@opsmoac.go.th